

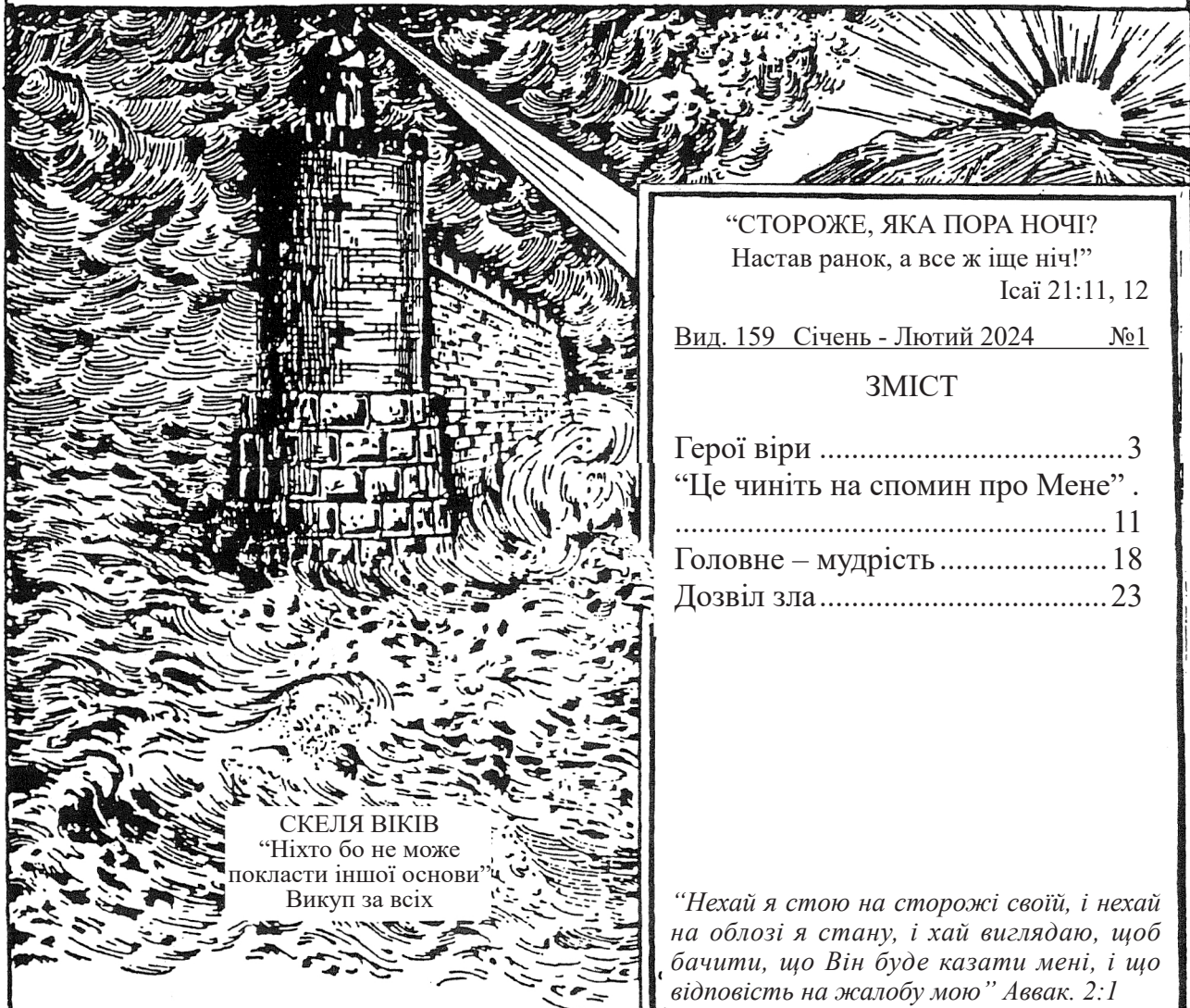


# ЗОРІННЯ



## НОВОЇ ДОБИ

### ВІСНИК ПРИСУТНОСТІ ХРИСТА



СКЕЛЯ ВІКІВ  
"Ніхто бо не може  
покласти іншої основи"  
Викуп за всіх

"СТОРОЖЕ, ЯКА ПОРА НОЧІ?  
Настав ранок, а все ж ще ніч!"

Ісаї 21:11, 12

Вид. 159 Січень - Лютий 2024 №1

#### ЗМІСТ

Герої віри .....	3
"Це чинить на спомин про Мене" . .....	11
Головне – мудрість .....	18
Дозвіл зла .....	23

*"Нехай я стою на сторожі своїй, і нехай на облозі я стану, і хай виглядаю, щоб бачити, що Він буде казати мені, і що відповідь на жалобу мою" Аввак. 2:1*

"Тривога людей на землі, і збентеження від шуму моря та хвиль (збурених, невдоволених мас), коли люди будуть мертвити від страху й чекання того, що йде на весь світ (на всіх людей), бо сили небесні (церковні) порушаться... Як побачите, що діється це, то знайте, що Боже Царство близько... Випростуйтеся, і підійміть свої голови, - бо зближається ваше визволення" (Луки 21: 25-31)

## ЦЕЙ ЖУРНАЛ І ЙОГО СВЯТА ЦІЛЬ

Головна мета цього журналу – давати пояснення Біблії. Його видає Товариство дослідників Біблії для того, щоб на основі Святого Письма поширювати правдиве знання про Божий План Спасіння, особливо для тих, які називаються християнами. В ньому також даються оголошення про конвенції та звіти з цих конвенцій, а також оголошення про літературу, яку видає Товариство. Наші так звані “веріанські дослідження” є вивченням і дослідженням Святого Письма з використанням “Викладів Святого Письма”, видання яких було організоване Товариством ще за часів Ч.Т. Рассела.

Цей журнал стає на захист єдиної правдивої основи надій християн, яку, як правило, відкидають, а саме, Викуп – відкуплення дорогоцінною кров’ю Ісуса Христа, що дав Себе на викуп за всіх (1 Петра 1: 19; 1 Тимофія 2: 6). Лише на цій основі хтось може будувати з “золота, срібла, дорогоцінного каміння” Божого Слова (1 Кор. 3: 11-15; 2 Петра 1: 5-11). Інша ціль цього журналу – показати всім, “що то є зарядження таємниці, яка від віків захована в Бозі”, щоб “тепер через Церкву була оголошена найрізніша мудрість Бога”, яка “за інших поколінь не була оголошена людським синам” (Ефесян 3: 9, 10, 5).

Цей журнал є незалежним від усіх партій, сект чи віровизнань і намагається кожне своє слово підпорядкувати Божій волі в Христі, як це виражено в Святому Письмі. Тому ми відкрито говоримо про все те, про що говорив Господь – згідно з Божественною мудрістю, якою Він нас обдарував, щоб про це говорити. Наше ставлення не є догматичним, бо що знаємо, те й говоримо, маючи сильну віру в Божі обітниця, які є певні. Призначення цього журналу – служити Богу, тому рішення про те, що може бути поміщене в ньому, а що ні, мусить бути згідне з нашою думкою відносно того, що є до вподоби Господу, згідне з Божим Словом і є для збудування братів і сестер у знанні та Божій ласці. Тому ми не тільки просимо, але й наполягаємо, щоб наші читачі досліджували кожне написане тут слово за допомогою непомильного Божого Слова.

### ЗГІДНО З НАШИМ РОЗУМІННЯМ СВЯТЕ ПИСЬМО ВИРАЗНО НАВЧАЄ:

що ЦЕРКВА є “храмом” живого БОГА – особливим “Його творивом”; що його будівництво ведеться на протязі всього віку Євангелії – відколи Христос стався Відкупителем світу і основним “Наріжним Камнем” цього храму, через який, коли він буде завершений, Божі благословення зійдуть “на всі племена”, і вони матимуть доступ до Нього (1 Кор. 3: 16, 17; Еф. 2: 20, 22; 1 М. 28: 14; Гал. 3: 29);

що водночас відбувається ОБТІСУВАННЯ, ФОРМУВАННЯ І ШЛІФУВАННЯ посвячених віруючих у Христове поєднання за гріх. І коли останній з цих “живих каменів”, “вибраних і дорогоцінних”, буде готовий, тоді великий Майстер збере все до купи у першому воскресінні, і храм буде наповнений Його славою і стане місцем зустрічі між Богом і людьми впродовж Тисячоліття (Об. 15: 5-8);

що ОСНОВА НАДІЇ для ЦЕРКВИ і для СВІТУ полягає в факті, що Ісус Христос “за благодаттю Божою смерть скуштував за всіх”, є “викупом за всіх”, і “часу свого” буде “світлом правдивим,.. що просвічує кожну людину, яка приходить на світ” (Євр. 2: 9; Ів. 1: 9; 1 Тим. 2: 5, 6);

що НАДІЄЮ церкви є можливість бути схожою на свого Господа, “бачити Його, як Він є”, стати “учасниками Божої Істоти” і брати участь в Його славі як співспадкоємиця (1 Ів. 3: 2; Ів. 17: 24; Рим. 8: 17; 2 Петр. 1: 4);

що ТЕПЕРІШНЄ ЗАВДАННЯ ЦЕРКВИ – вдосконалювати святих для майбутньої праці служби; розвивати в собі кожну благодать, бути Божим свідоцтвом для світу і готуватися бути царями і священиками в наступному віці (Еф. 4: 12; Мт. 24: 14; Об. 1: 6; 20: 6);

що НАДІЯ для СВІТУ полягає у благословеннях знання і можливостей, які будуть дані всім Христовим Тисячолітнім Царством, – реституції всього, втраченого в Адамі, для всіх охочих і слухняних, з рук їхнього Відкупителя і Його прославленої Церкви, – коли всі свавільні нечестивці будуть знищені (Дії 3: 19-23; Іс. 35).

---

### “ЗОРІННЯ НОВОЇ ДОБИ”

Журнал видається кожних два місяці

Цей журнал видається Товариством дослідників Біблії. Статті, які друкуються в ньому, перекладені з Репринтів (передруку) статей, написаних братом Расселом. Статті друкуються в зворотному порядку, починаючи з 1916 року написання.

Хочемо повідомити всіх читачів “Зоріння Нової Доби”, що цей журнал розповсюджується безкоштовно. Надіємось, що брати усіяко будуть

підтримувати цей журнал, який розповідає про наближення Божого Царства, потішає пригноблених і дає харч у пору тим, хто уклав з Богом угоду при жертві.

ЦЕЙ ЖУРНАЛ ВИДАЄТЬСЯ ДЛЯ ДОБРА БОЖОГО НАРОДУ І ДЛЯ БОЖОЇ СЛАВИ.

Всі листи, зауваження та побажання просимо висилати на адресу:

п/с 6890  
м. ЛЬВІВ, 79019



## ГЕРОЇ ВІРИ ЄВРЕЇВ 11: 1-40

Заголовний текст:

*“А віра то підстава сподіваного,  
доказ небаченого”  
(вірш 1).*

На попередніх уроках ми обговорювали віру і діла як непоказний вплив в напрямку добра чи зла, яким володіє язык. На цьому уроці ми більш детально розглянемо віру, щоб дізнатися про її важливість як впливу, що мотивує до добрих думок, добрих слів і добрих учинків.

Розділ, який ми розглядаємо, є одним із шедеврів Святого Письма. Дійсно, вся книга Послання до Євреїв займає чільне місце в Біблії. Дехто, щоправда, ставить під сумнів її авторство, але нам здається, що немає жодних сумнівів у тому, що вона була написана св. Павлом. Вона позначена його майстерною логікою, шанобливістю й особистим смиренням. Вона дає розуміння Божественного Плану Віків, яке повністю узгоджується з іншими посланнями св. Павла і набагато перевершує в цьому відношенні всі інші твори Біблії. Дехто зазначає, що її стиль більш піднесений, ніж стиль деяких інших послань св. Павла, але це можна легко пояснити. Інші послання, хоча й сповнені здорових міркувань і логіки, написані простим і батьківським стилем для широкого загалу читачів. Це послання було написане спеціально для користі інших одинадцяти апостолів та навчених євреїв, які повільно розпізнавали зміну епохи. Тому природно, що це був видатний твір св. Павла, оскільки він, очевидно, витратив на нього найбільше зусиль, демонструючи образний характер юдейської епохи, вказуючи на позаобрази євангельської епохи, а також на деякі з них, що сягають далеко вглиб Тисячоліття.

Посилання в тринадцятому розділі на Тимофія і вислів “Вітають вас ті, хто в Італії” означають, що св. Павло писав це послання з Риму, де він перебував у в’язниці.

Однак не слід вважати дивним, що Господь використовував цю велику й одночасно смиренну людину, св. Павла, як Своє мовне знаряддя, представляючи багато “глибоких речей” Божественного Плану. Його добра освіта в молодому віці й добрі стосунки з поганями в поєднанні з глибокою духовністю, а також повнота посвячення Господу, зробили його, як і було сказано наперед, “вибраною посудиною” Господа. Пам’ятаймо також згаданий порядок:

- (1) Носити Ім’я Моє перед народами;
- (2) І царями;
- (3) І синами Ізраїлю.

Місіонерські зусилля св. Павла на початку були спрямовані Господом на поган. Вже пізніше він став перед царем Агріппою та іншими вельможами Палестини; ще пізніше його відправили в’язнем до Риму, де він, без сумніву, свідчив перед Двором. Пізніше в Посланні до Євреїв Боже послання через цього князя апостолів багато посприяло “справді ізраїльтянам”, які були сковані тим, що було в Угоді Закону, і не могли вивільнитися, щоб правильно розрізнити тіні в образах і вічні реалії, які позаобразно виконалися в Христі, Голові та Тілі, а також у Його великій праці як позаобразного Священика, позаобразного Пророка, позаобразного Судді і позаобразного Посередника Нової Угоди (Закону).

**“ПІДСТАВА СПОДІВАНОВОГО”**

Строго кажучи, надія не є чимось матеріальним – не є реальністю. Вона не має автентичного

підгрунтя, вона – лише надія. Вона не має ваги. Натомість віра – це щось більше, ніж надія. Віра має на увазі обітницю. А коли обітницю дає Всемогутній Бог, Який не змінюється і настільки ж всемогутній, як і незмінний, тоді віра може твердо довіряти Йому, що б не сталося. Надія знаходить основу – знаходить у вірі сутність, бо віра спирається на Божественну обітницю. Отже, хто має надію без такої Божественної обітниці, той має безпідставну надію. Тому ми бачимо язичників з надіями й страхами, повними непевності; та й багато християн, сподіваючись на деякі речі, мають непевність, страх і сумнів, оскільки не мають віри. А не мають віри вони тому, що сподіваються речей, яких Бог не обіцяв; водночас для багатьох з них те, що Він обіцяв, є незнаним, незрозумілим, а отже, не є підставою для віри, не є підставою для надії. Усвідомлюючи це, ми повинні бути обережними, щоб наші надії не злітали до непевної фантазії, але були міцно збудовані на фундаменті віри в Божественну обітницю. Ті, хто має цю належну віру, повинні обов'язково стати дослідниками Божественного Слова, і чим більше вони будуть досліджувати, тим більшою буде їхня віра; а чим більшою буде їхня віра, тим більше вони досліджуватимуть ці обітниці.

Апостол приводить нам на згадку плеяду героїв віри минулого. Він згадує їх, щоб ми захоплювалися ними, щоб вони сяяли, виблискували, викликали в нас подив і, віримо, стимулювали нас до подібного героїзму віри. Ніхто з перелічених апостолом не був мрійником-язичником, що шукав Бога, сподіваючись проти надії і витаючи уявою. Усі вони були рішучими, сильними характерами, які знали, в кого вірять, і засвідчили свою віру послухом Богові.

#### ВИЗНАЧЕННЯ ВІРИ, ДАНЕ ЖАНОМ КАЛЬВІНОМ

“Вічне життя нам обіцяне, але тільки після смерті. Нам сказано про блаженне воскресіння, а ми натомість стаємо здобиччю тління; нам обіцяна праведність, а в нас живе гріх; ми чуємо, що ми названі блаженними, а тим часом ми потопаємо в нескінченних лихах; нам [R4386] обіцяний достаток усіх благ, а ми натомість усі дні проводимо в голоді і спразі; Бог каже, що Він завжди буде поруч, щоб допомогти нам, але здається глухим до нашого плачу. Що було б з нами, якби ми не поклалися на надію, і якби наш розум, керований Словом і Божим Духом,

не визирав крізь тіні і не підносився над цим теперішнім світом?”

Апостол коротко підсумовує суть теперішніх уроків віри для християнина, кажучи: “Бо ходимо вірою, а не видінням”. Чим уважніше ми ходимо з Богом, тим мирнішою і радіснішою може бути наша паломницька мандрівка до Нового Єрусалиму. Зовні світ, плоть і супротивник можуть турбувати нас, але жодна прикрість, жодна скорбота не можуть похитнути нашої внутрішньої радості, якщо вона добре заснована на фундаменті віри в Божественні запевнення, що ми – діти Бога, тісно пов'язані з Безмежним, улюблені нашим Відкупителем, Який запевняє нас, що “Сам Отець любить вас”. Також ми маємо запевнення апостола, що “тим, хто любить Бога, хто покликаний Його постановою, усе допомагає на добре”.

#### ІЛЮСТРАЦІЇ ВІРИ СВ. ПАВЛОМ

“Нею [вірою] засвідчені старші були”. Не всі старші, тобто стародавні, отримали свідчення, що вони догодили Богові. Число тих, хто отримав таке свідчення від Бога, порівняно невелике, і в кожному випадку вони отримали похвалу не за досконалі вчинки, а за свою віру. Їхня віра була їм “зарахована в праведність”. Божественний намір полягав у тому, що ті, чия шанобливість до свого Творця і послух Його Слову обітниці формували й отісували людське життя в нинішніх умовах недосконалості і ворожнечі світу до Бога, давали тим самим доказ, що вони мали серце, настільки повне довіри й властивого духа, що Бог міг зарахувати це як праведність, як досконалість. Тому, коли у воскресінні вони отримують досконалі тіла в досконалих умовах, то, безсумнівно, будуть ретельно виконувати Божественну волю. Отже, їхня віра в Бога і Його обітниці, засвідчена недосконалими вчинками, виправдовувала їх до такого Божественного спілкування, яке вони матимуть сповна, коли здійсниться те, на що вони надіялися.

Таким чином, у кількох словах апостол підсумовує саме те, що потім продовжує розвивати на прикладі цих Стародавніх Гідних. Він починає з визначення віри. Вірою ми приймаємо, що світи були створені Божим Словом – у послуху Божественному керівництву. Віримо, що це в однаковій мірі правда, як би ми не розуміли сім днів творення, згадані в Книзі Буття, – чи то як дні з двадцяти чотирьох годин, чи як довші епохи – дні по сім тисяч років. Той факт, що

Божественна енергія діє різним шляхом і через різні знаряддя, і що про світи не сказано, що вони почали існувати в одну мить, не має значення. І хоча Бог міг сказати й світи з'явилися б (так само як наш Господь Своїм словом перемінив воду на вино), зазвичай Він так не робить, як це видно на прикладі, коли плід виноградини виростає під сонячним світлом і дощем, що падає на землю, на якій була посаджена лоза. Проте, ми віримо, що все, що ми бачимо, було сформовано чудесним чином, хоча і поступово.

Розповідь Книги Буття про створення світу не сягає формування нашого світу з елементів, а починається з твердження: “А земля була пуста та порожня”. Оскільки сім днів, або епох пройшли у поступовому піднятті гір і заглибленні океанів, появи риб, плазунів, птахів, звірів, а також трав'яного покриву, ми цілком можемо припустити, що формування самої землі було поступовим завершенням ще більш віддаленого періоду, під час якого утворилися різні шари земної поверхні. Одна побожна людина писала: “Завжди всі речі Божественно керовані, і в однорідності природи ми бачимо Боже діло; в протилежному випадку (інакше) ми бачимо навколо себе те, що неможливе, немислиме, – силу, мудрість, план без розуму; нескінченний інтелект у безбожному, безмежному світі”.

Добре написав псалмист: “Небо звіщає про Божую славу, а про чин Його рук розказує небозвід. Оповідує день днів слово, а ніч ночі показує думку, без мови й без слів, не чутний їхній голос” – для тих, хто має вуха, щочують.

#### “І ВМЕРШИ, ВІН ЩЕ ПРОМОВЛЯЄ”

Розповідь про героїв віри апостол починає з першого мученика, Авеля, який чотири рази згадується в Новому Завіті і в трьох з них особливо названий “праведником”. Він промовляє своєю смертю – він помер через свою відданість Господу. А хіба не так було з багатьма Божими святими: їхнє життя промовляло до сусідів, друзів і дітей після смерті більш переконливо, ніж за життя? Ми знаємо багато випадків, які це підтверджують. Так, Авель, перший мученик за праведність в історії світу, все ще промовляє своєю відданістю Богові та принципам.

Образно його кров волає до Бога про помсту. Божественна Справедливість, мабуть, повинна врешті-решт подбати про те, щоб кожен злочин, кожна вчинена несправедливість якось і колись отримали справедливу відплату у вигляді

покарання чи то в теперішньому, чи в майбутньому житті. Апостол звертає нашу увагу на те, що Кров Христа, навпаки, промовляє зовсім протилежне, і замість того, щоб закликати до справедливості, помсти, щодо тих, хто розіп'яв Ісуса і переслідував членів Його Тіла, остаточно буде закликати до милосердя. Наш Господь був великою жертвою за гріх за людство, і всі, кого Він приймає як членів, по-особливому названі жертводавцями на користь грішників, щоб запечатати для Ізраїлю Нову Угоду, через яку всі роди землі зможуть отримати благословення Божественного прощення.

#### ЕНОХ ХОДИВ З БОГОМ ВІРОЮ

Свідчення про Еноха полягало в тому, що його життя було життям віри; що він ходив з Богом, а не зі світом; що він прагнув ходити праведно, у згоді з Божественною волею. Це свідчить, що всі, хто наближається до Бога, повинні вірити, що Він є (інакше вони не прагнули б наблизитися до Нього) і винагороджує тих, хто старанно шукає Його (інакше вони не відмовлялися б від усього, що високо цінується серед людей, і не прагнули б ціною жертви робити те, що приємне Небесному Отцеві). Відомості про Еноха дуже скупі, але ми знаємо, що він був пророком і що через нього прийшла звістка, що Месія прийде з десятками тисяч своїх святих, щоб чинити праведність, суд на землі – повалити гріх і встановити Божественні критерії серед людей. “Ось іде Господь зо Своїми десятками тисяч святих, щоб суд учинити над усіма” (Юди 14, 15).

Енох не тільки пророкував це, але й вірив у це, що наклало відбиток на весь його характер, відокремило від світу і наблизило до Господа. Так само віра в прихід нашого Відкупителя, встановлення Його Царства, нагороду за Його вірність, а також у суд, тобто випробування світу протягом Тисячоліття, в якому кожна людина отримає справедливу винагороду, незалежно від того, добра вона, чи погана, далі має силу, яка освячує. Виховуймо щодня, щогодини наші почуття, спрямовуймо їх на те, що вгорі, що Бог приготував для тих, хто Його любить, і про що ми молимося “Нехай прийде Царство Твоє”.

#### “СПАДКОЄМЕЦЬ ПРАВЕДНОСТІ”

Ной – третій з цих героїв віри, яких ми розглядаємо. Жоден з них не був праведним в абсолютному розумінні, бо Писання говорить: “Нема праведного ані одного”. Про Ноя написано: “Ной був чоловік праведний і невинний

у своїх поколіннях” – він і його сім’я були відокремлені, вільні від скверни того часу, від неналежних стосунків з ангелами, які не зберегли свого початкового стану (1 М. 6: 4).

Віра Ноя в Бога проявилася в тому, що він збудував ковчег, слухняний Божественній вказівці, що прийде великий дощ і повінь, яка знищить все живе і зітре зіпсований людський рід. Це також було неабияким випробуванням віри, адже ми повинні пам’ятати, що Святе Письмо говорить, що до того часу дощу на землі не було. Вона зволожувалася зрошенням, а також імлюю та парою. “Бо на землю дощу Господь Бог не давав ... І пара з землі підіймалась, і напувала всю землю” (1 М. 2: 5, 6).

Протягом тривалого часу віра Ноя була на випробуванні аж до входу в ковчег і замкнення, перш ніж пішов дощ і почався потоп. Тому про нього добре сказано: “Він... став спадкоємцем праведності, що з віри вона”. Бог радо називає Ноя і всіх інших, хто повністю, щиро довіряє Йому, друзями. Він визнає їх окремими і відмінними від світу загалом. Їхньою відмінною рисою є віра. Проте потрібен прояв віри й випробування її ділами послуху. Блаженна людина, яка має велику і міцну віру в Господа, яка витримає випробування, перевірку, бо згодом їй буде дароване відповідне благословення. Щобільше, Господь запевнив нас, що Він “не попустить, щоб ми випробовувалися більше, ніж можемо”, і Він каже, що знає створення наше, пам’ятає, що ми порох.

#### ЧЕКАВ ВІН МІСТА ВІД БОГА

Наступним у списку Стародавніх Гідних є Авраам, названий “отцем усіх віруючих” – не тому, що Ной, Енох та Авель не були вірними, а тому, що з Авраама Бог започаткував сім’ю віри, якій були дані численні й великі обітництва. Ця сім’я стала відома як народ Ізраїлю, а пізніше – як Духовний Ізраїль. Знову ж таки, Авраам був батьком віруючих тому, що хоча герої, які були перед ним, проявляли віру в Бога [R4387], це було більш в абстрактній формі, тоді як Божественне об’явлення Авраамові було Євангелієм, доброю звісткою в конкретній формі – що в його насінні і через нього всі роди землі повинні отримати благословення. Таким чином, апостол стверджує, що Бог заздалегідь проповідував Євангеліє Авраамові, і тому всі, хто вірить у це Євангеліє, невіддільною частиною

якого є відкуплення через Месію, називаються “дітьми Авраама”, а про нього сказано як про їхнього батька, як про того, через кого зійшла ця євангельська надія.

Проте Авраам був Отцем віруючих ще в іншому сенсі: у тому, що він зображував Небесного Отця, як Ісак зображував нашого Господа Ісуса, а наречена Ісака, Ревека, зображувала вибрану Євангельську Церкву.

Божий поклик Авраама був наслідком його віри в Бога і того, що він жив саме тоді, коли Божественні цілі мали отримати своє вираження. Спочатку його віра була випробувана Божественним повелінням залишити рідну країну, щоб проводити життя у мандрах по Палестині як пастух, мешкаючи в наметах без якогось сталого місця, без жодних спроб заволодіти цією землею і позостатися на ній, будуючи укріплення тощо. Обітниця полягала в тому, що в майбутньому Бог приведе його нащадків у цю землю і дасть їм її у володіння.

Обітниця сягала далі, стверджуючи, що коли він буде слухняний, Господнє благословення триватиме далі, насіння Авраама стане великим і впливовим, і через нього всі народи отримають благословення, а отже, всі потраплять під його владу. Потрібна була велика віра, щоб у таких умовах повірити у все це. Випробування продовжувалося, оскільки рік за роком дружина Авраама [R4387] старішала, поки час для її материнства не минув. Однак читаємо, що віра Авраама не похитнулася.

Згодом, коли народився Ісак, син обітниці, і став дорослим, Господь випробував віру цієї надзвичайної людини, сказавши йому принести свого сина в жертву. Ми не повинні думати, що ця вказівка була дана під впливом простого впливу на розум, і було б неправильним, якби Авраам погодився на щось або вчинив щось, окрім того, що абсолютно відповідало б Божественній волі в такій справі. Батьківська любов, багаторічні надії й, очевидно, Божественне Слово та Клятва – все це було готове зазнати руїни. Але його віра не похитнулася, бо він вважав, що Бог здатний підняти його сина з мертвих і обов’язково виконає кожну обітницю, якою Він зв’язав Себе не тільки Словом, але й Клятвою.

Виголошуючи: “Чудова віра!”, пам’ятаймо, що це була саме та риса Авраама, яка дозволила Всевишньому вважати його особливим

другом. І пам'ятаймо, що якщо ми хочемо мати особливу дружбу, благословення і спілкування з Господом, то їх слід шукати тільки шляхом віри, довіри, послуху. “Догодити ж [Богові] без віри не можна”. Чим більше у нас віри, тим приємнішими ми будемо в очах Господа і тим більше Він може використовувати нас як шлях благословення інших, якими б недосконалыми ми не були в інших відношеннях.

Тут варто зазначити, що Авраам не був досконалим з усякого погляду. Двічі язичницькі царі докоряли йому, показуючи, що в деяких випадках, принаймні в одному, він мав менш високі ідеали, ніж ті, які вони хотіли б бачити в ньому. Однак Бог не відкинув Авраама через ці недоліки. Насправді ж, ці недоліки, мабуть, частково були результатом намагання Авраама триматися Божественних обітниць і робити все, що в його силах, щоб вони здійснилися. Він знав, що за Божественною обітницею його дитина, яка має стати знаряддям Божого благословення світу, буде сином Сари; тому він відчував, що не повинен ставити під загрозу ні її життя, ні своє власне. Саме це бажання не робити нічого, що б перешкодило Божественній обітниці, мабуть, мало відношення до прояву ним слабкостей (1 М. 20).

#### “МІСТО, ЩО МАЄ ПІДВАЛИНИ”

Коли апостол говорить, що Авраам “чекав міста, що має підвалини, що Бог його будівничий та творець”, ми не повинні думати, що він, мандруючи Палестиною, сподівався колись натрапити на новозбудоване місто божественного авторства. Ми також не повинні думати, як дехто робить, що Авраам шукав Нового Єрусалима, який зійде з неба, – міста, збудованого з буквального дорогоцінного каміння і з брамами з буквальних перлин. Ні, Авраам нічого не знав про таке місто, бо про нього ще нічого не було об'явлено.

Місто в давнину означало і представляло укріплення, уряд, владу. Авраам розумів, що земля сповнена гріха й насильства, перебуває в незгоді з Богом. Він знав, що Енох, його попередник, Божа людина, вже пророко звістив, що прийде Месія, представник Єгови, і встановить Уряд, Царство, Місто Праведності. Він прагнув цього праведного уряду і розумів, що його фундамент праведності буде глибоко закладений, що це буде вічне Царство. Він знав, що час від часу на

земний трон сходять монархи, які мають добрі наміри й частково навіть здатні їх здійснити, але незабаром їхній трон, їхнє царство руйнується і переходить до інших.

Тому Авраам ні в той час, ні опісля не ставився прихильно до жодного з них і не чекав земного царства, але чекав Царства дорогого Божого Сина після них – Тисячолітнього Царства. Споглядаючи очима віри, він бачив Месію, вивищення Ізраїлю та благословення всіх родів землі в Тисячолітній День. Наш Господь Ісус засвідчив це, кажучи: “Отець ваш Авраам прагнув із радістю, щоб побачити день Мій [Тисячолітній день Христового царювання], і він бачив, і тішився”. Юдеї неправильно зрозуміли нашого Господа, немовби Він був з Авраамом. Інші неправильно зрозуміли, думаючи, що Авраам вірою бачив Його працю жертвування. Відомо, що наш Господь дійсно з'явився Авраамові. Відомо, що в певному значенні Авраам бачив наперед жертву Христа в образній жертві Ісака, але відомо також, що “День Христів” – це Тисячолітній день благословення світу, і що саме його бачив Авраам і радів очима віри.

Ми бачимо те саме і, поділяючи ту саму віру, поділяємо ту саму радість і утіху надії та сподівання. Ми бачимо ще ясніше, ніж Авраам, з чого складатиметься це місто, це Царство: наш Господь буде великим Царем, Головою над Церквою, яка буде Його Тілом (Його Членами, Його Нареченою), і ця Наречена, Дружина Агнця, символічно зображена в Новому Єрусалимі, наріжними каменями якого у славі будуть “дванадцять апостолів Агнця” (Об. 21: 2, 11-14). Ми бачимо ясніше, ніж Авраам (оскільки ми ведені святим Духом через Слово), що Стародавні Гідні будуть земними знаряддями, засобами, через які це Небесне Місто посилатиме свої благословення Ізраїлю та всім родам землі. Написано: “Побачите ви Авраама, та Ісака та Якова, та пророків усіх у Царстві Божім”. Христа і Його вибрану духовну Наречену люди побачать тільки так, як ми зараз бачимо нашого Господа, очима віри.

#### “ВІРНИМ ВВАЖАЛА ТОГО, ХТО ОБІТНИЦЮ ДАВ”

Ми раді, що дружина Авраама окремо згадується в цьому списку героїв віри. Це допомагає нам глибше зрозуміти думку апостола про те, що відмінність статі не діє на шкоду ні чоловікові,

ні жінці, коли йдеться про Божественні обітниці. Навряд чи можна сказати, що віра Сарі не завагалася, але якщо вона на якийсь час і похитнулася, то неодмінно відновилася. Хоча, говорячи про материнство, вона була вже в похилому віці, вона вірила Богові, “вірним вважала Того, Хто обітницю дав”. Таким чином, вона була зарахована до титулованого списку тих, про кого апостол говорить: “Усі вони повмирали за вірою, не одержавши обітниць [обіцяного], але здалека бачили їх [очима віри], і повітали, і вірували в них, та визнавали, що вони на землі чужаниці й приходьки”.

Так, тут є важлива особливість. Недостатньо бачити славні речі Божественного задуму, недостатньо вірити в них, недостатньо радіти їм. Ми повинні бути готові також витримати випробування як чужинці та пілігрими в теперішньому часі. Ті, хто не витримає такого випробування, не будуть вважатися гідними участі в цих славних речах. Стародавні Гідні, незадоволені жодною із земних перспектив, шукали небесного, але не в тому значенні, в якому ми шукаємо небесного, духовного – в значенні надії на завершення зміни природи від земної до духовної. Вони шукали, тобто бажали небесного в тому значенні, яке виражене в молитві нашого Господа. Вони бажали, щоб Боже Царство прийшло і було встановлене на землі – небесне правління праведності, небесне місто, уряд. “Тому й Бог не соромиться їх, щоб звати Себе їхнім Богом, бо Він приготував їм місто” – запланував таке небесне Царство, таке панування, на яке вони надіялися. Це Царство, запевняє нас Святе Письмо, врешті-решт стане “бажанням усіх народів” (Ог. 2: 7).

### ІСАК, ЯКІВ, ЙОСИП, МОЙСЕЙ

Ми проходимо залами віри-слави й дивимось на картини, на які звертає нашу увагу апостол: на Ісака, на Якова, на Йосипа, на Мойсея. Кожен з них інший, має свої характеристики та особливі риси, але всіх їх робить Божим народом віра, що лежить в їхній основі. Йому до вподоби визнати їх, і Він уже пообіцяв їм благословення в майбутньому за їхню віру. Якщо щось і здатне надихнути Божий народ до плекання благодаті віри [R4388], то це, безсумнівно, прогулянка цією портретною галереєю Героїв віри минулого.

Ісак показав свою віру в обітницю Авраама в тому, що з повною довірою передав

благословення Авраама своєму синові Якову. Тим більше він виявив віру в цю обітницю, коли благословив Ісава, розуміючи, що згідно з цією первісною обітницею всі роди землі, які мають бути благословенні, повинні включати також сім'ю Ісава. Яків, керуючись вірою в обітницю, дану його дідові Аврааму, проявив її в упорядкуванні всіх справ свого життя. Особливо це проявилось на смертному одрі, коли він, уділивши особливі благословення синам Йосипа, прославив Бога, спершись на узголів'я свого ложа. Він визнав, що всі благословення, які мали прийти на його сім'ю, були під Божим наглядом і були включені в первісну обітницю, дану Аврааму. Він також засвідчив свою віру, давши вказівки щодо свого поховання, – що воно має бути не в Єгипті, а в Ханаані, Землі Обітниці, яка належала Ізраїлю лише по вірі.

Йосип багато разів виявляв свою віру в Бога – не тільки як хлопчина, але й під час свого перебування в Єгипті, де він відкрито показав віру в Божу обітницю, що Ізраїль повинен бути благословенним народом, через який Господне благословення, у співпраці з Месією, колись досягне всіх народів світу. Вірою він звелів, що коли Ізраїль виходитиме з єгипетської землі до Ханаану, то не повинен забути взяти зі собою його кості. Це не обов'язково означає, що він думав, що кістки й порох, які колись складали його тіло, знадобляться Богові у його воскресінні, але це означає, що він таким чином засвідчив свою віру у воскресіння мертвих – у те, що він візьме участь у благословеннях, які придуть до Ізраїлю через Месію.

### “НАРУГУ ХРИСТОВУ ВВАЖАВ ЗА БІЛЬШЕ БАГАТСТВО”

Мойсей у різний спосіб засвідчив свою віру в Бога, але жоден з них, мабуть, не був більш виразним, ніж зречення привілеїв єгипетського престолу, спадкоємцем якого він був за усиновленням. Він вирішив краще терпіти страждання з народом Авраамової обітниці, ніж жити в розкошах з іншими. Народ Ізраїлю був народом Месії, народом Христа. Отже, пов'язуючи себе з ним, він показував, що високо цінує наруги Помазаника. Дійсно, віра позначає кожен крок поступу Мойсея в Божественній прихильності та служінні.

“Він був непохитний, як той, хто Невидимого бачить”. Як наочно це змальовує все і показує,

наскільки вірно сьогодні, як і тоді, що витривалість у випробуваннях і перевірках можлива лише в тих, хто має очі віри, – хто може бачити невидиме для інших, особливо невидимого Царя слави і Його поки що невидиме Царство! Вірою він також встановив в Ізраїлі Пасху і кроплення кров'ю, хоча ми не маємо підстав припускати, що він якоюсь мірою міг зрозуміти справжній сенс Пасхи й позаобразне значення крові та кроплення нею. Його віра проявилася знову під час переходу ізраїльтян через Червоне море. Його послух відповідав його вірі у всіх цих справах.

Хоча ми встаємо в шанобливому трепеті в присутності такої великої віри, ми одночасно підбадьорені цим, бо усвідомлюємо, що досконала віра для нас можлива, а досконалі діла – ні. Тож тримаймося вірою Божественних обітниць і продовжуймо ходити вірою, а не видінням, доки не настане наша переміна і ми не увійдемо в дійсність, про яку зараз маємо лише обітници.

#### “ВІРОЮ БЛУДНИЦЯ РАХАВ”

Незбагненим для світу і дивовижним для святих є те, що Святе Письмо настільки порізному показує, що Бог не дивиться на особу – що Він не вибирає виключно великих, мудрих чи добрих, але, навпаки, вибирає щирих, чесних, вірних, яким би низьким не було їхнє походження, природні вади й недосконалості. Воістину Господь каже: “Бо ваші думки не Мої це думки, а дороги Мої то не ваші дороги”. І справді, наш Відкупитель сказав, що митники та блудниці мають увійти в Боже Царство попереду невірних, самовпевнених фарисеїв. Як ми раді, що в Божому провидінні апостол згадує про Рахав та її віру, і про те, як Господь оцінив її та нагородив! Безумовно, тут є урок, який повинен бути помічений і засвоєний кожним з нас не тільки для нашого власного захоочення, але й для нашого стосунку щодо інших. Це повністю відповідає словам апостола, що в цей час Бог обирає “незнатне світу” (Дерк.), щоб остаточно засоромити більших, могутніших і менш вірних та менш слухняних.

Представивши нам цю дивовижну плеяду, апостол, мабуть, усвідомлює, що він тільки почав список. Він каже, що йому не вистачить часу, щоб згадати інших вірних осіб, які отримали Боже схвалення, таких як Гедеон, Барак, Самсон, Їфтах, Давид, Самуїл і пророки, які вірою здобували перемоги, чинили праведність,

одержували обітници тощо. У кожному випадку віра була на випробуванні, іноді жорстоким осміянням і бичуванням, а іноді кайданами та ув'язненням. Інших каменували, ще інших розпилювали. Деякі були бездомними мандрівниками, позбавленими земних вигод, збідованими, катованими, яких світ не був вартий.

#### “ЩОБ ВОНИ НЕ БЕЗ НАС ДОСКОНАЛІСТЬ ОДЕРЖАЛИ”

Вказуючи нам на цих славних героїв, апостол натякає, що вони є іншим класом, ніж ми, учні Христа цього Євангельського віку. Усі вони померли у вірі, не отримавши обіцяного, бо Бог передбачив для нас щось краще і влаштував так, щоб вони не отримали своє благословення, доки ми не отримаємо своє.

Що ж це за дивовижна річ, яка належить нам, окрема і відмінна від того, що належить їм? Ми відповідаємо, що наше благословення, як і їхнє, є благословенням і нагородою за віру, а не за діла. Наше благословення є вищим за їхнє, тому що Ісус Месія прийшов, віддав Своє життя, був високо піднесений, і ми тепер покликані до членства в Його Тілі, Тілі Христа, Тілі великого Первосвященика, Тілі Царя царів і Пана панів, Тілі Посередника між Богом і людством. Ця справа нашого покликання на інший рівень буття, щоб бути разом з великим Месією, є “прихованою таємницею”, яка раніше не була об'явлена. Це справді “щось краще про нас” – настільки краще, наскільки небесна спадщина краща за земну. Стародавні Гідні, чию славу кар'єру ми розглядали й дивувалися нею, повинні чекати, поки духовно зачатий клас не народиться з мертвих у Першому Воскресінні. Тоді вони отримають своє благословення воскресіння на земному рівні, щоб бути земними представниками Небесного Міста, Небесного Царства, і в особливий спосіб брати участь у даруванні Божого благословення Ізраїлю і всім родам землі.

Усі вони через гріхопадіння були недосконалыми, а отже, “були дітьми гніву, як і інші”, як і ми. Але вони й ми добровільно, свідомо, у серці перебуваємо в згоді з Господом і Його праведністю, на відміну від більшості людства. Тому вони й ми отримали можливість чути Божий голос, який промовляє мир і благословення до тих, хто добровільно слухняний. Стародавні Гідні відгукнулись на привілеї та благословення,

які тоді були запропоновані, представлені, доступні. А ми, у цьому Євангельському віці, почували і відгукнулися на ще вищі благословення і привілеї високого поклику Євангельського віку.

### ВИПРАВДАНІ ВІРОЮ

Стародавні Гідні не були виправдані ні Угодою, ні Посередником. Так само і ми. І вони, і ми [R4388] виправдані вірою. Вони разом з нами підпадають під Авраамову Угоду, яка не мала посередника і не потребувала його, бо була укладена лише з тими, хто мав таку саму віру і такі самі бажання серця, як батько Авраам. Хоча деякі з цих героїв жили в Юдейському віці, вони були виправдані не своєю Угодою Закону, а своєю вірою, бо Угода Закону не привела нічого до досконалості через неефективність свого посередника. Так само ніхто з них не був виправданий Новою Угодою (Закону) Ізраїлю, бо вона ще не була проголошена.

Зараз триває вибір членів Посередника Нової Угоди Ізраїлю. Помазаник (Христос, Голова і члени) є Посередником Нової Угоди. Угода Закону була укладена між Богом і народом Ізраїлю, який, як вона пропонувала, мав спочатку сам отримати благословення, стати святим і здобути вічне життя, а потім стати засобом благословення всіх інших народів, які прийдуть до згоди з Богом через прийняття ізраїльських зобов'язань. Та Угода зазнала невдачі, бо її посередник Мойсей не зміг дати життя нікому, хіба що в образному розумінні тимчасово. Нова Угода має бути між Богом та Ізраїлем і світом – між Богом і людьми. Посередник – духовний, але Він не є посередником між Богом і духовно зачатим класом. Він є посередником для людей з Богом. Отже, Церква не має посередника, не потребує його, бо Церква не складається з тих, хто має людську природу, а лише з тих, хто зачатий святим Духом і є членами Нового Створіння. Члени Посередника не потребують посередника. Через недосконалість своєї плоті, через те, що вони не можуть робити те, що хотіли б, вони потребують Заступника, і вони мають Його, “Ісуса Христа, Праведного”. [R4389].

Як тільки всі члени Тіла великого Посередника Христа будуть покликані, вибрані та визнані вірними, настане час благословення Стародавніх Гідних, яким будуть передані привілеї та благословення насіння Авраама по плоті. Через них Боже благословення Нової Угоди під час

Тисячолітнього віку зійде на кожне створіння, даруючи всім найповніші можливості примирення та вічного життя.

Протягом Тисячолітнього віку Стародавні Гідні, як земні представники небесного Посередника, будуть у певному сенсі позбавлені блаженства, яке належало б тим, хто був випробуваний і визнаний гідним. Протягом тисячі років вони служитимуть недосконалому роду як правителі, наставники, милосердні священики, маючи спільність з недосконалим людством, допомагаючи йому повернутися до згоди з Богом і до всього втраченого.

Питають, яка нагорода буде дана цим Стародавнім Гідним за працю, виконану протягом Тисячоліття у піднесенні світу? Ми відповідаємо, що привілеї такої праці для людства самі по собі будуть цілком достатньою нагородою, але деякі речі в Писанні, здається, наводять на думку, що ці Стародавні Гідні наприкінці Тисячоліття отримають ще більше благословення, а саме: будуть змінені з людської на духовну природу.

Про це в Біблії чітко не сказано, але можна лише здогадуватися. Ми вже бачили, що ці герої віри, які жили перед Євангельським віком, образно були представлені “рудною ялівкою”, яку спалювали за табором і попіл якої служив для окроплення нечистих. Ми також бачили, що як клас вони були представлені як члени покоління Левія. Іншими словами, дім віри (образно показаний в поколінні Левія) був представлений як у минулому, так і зараз. Саме з цього “дому віри” в Євангельському віці є покликані, вибрані і знайдені вірними позаобразні священики. Ми бачили, що всі, хто становитиме “царське священство”, і всі, хто становитиме “Велику Громаду”, початково були представлені в цьому “домі віри”, образом якого були левити.

Ми бачили, що і “Мала Черідка”, і “Велика Громада” посвячуються з метою стати священиками, які складають жертву, проте тільки нечисленні, хто дотримався умов і вимог самопожертви, здобудуть нагороду членства в Тілі Первосвященника – членства в Христі, членства в Посереднику Нової Угоди (Закону). З тих, що залишилися, одні відступлять остаточно і помруть Другою Смертю, а інші, не відступаючи на погибель і не йдучи вперед до добровільної жертви, отримають розвиток, пройдуть випробування судами Господа і будуть визнані

гідними життя на духовному рівні як переможці з пальмовим віттям, але не як “більше, ніж переможці” (Diaglott) з вінцями. Виправдані, які не прямують до посвячення, повертаються назад і стають частиною світу, тоді як посвячені, які не йдуть далі, щоб складати добровільну жертву, все ж зберігають своє виправдання як Нові Створіння, тому що у своєму випробуванні вони доводять свою вірність.

Таким чином, “Велика Громада” цього Євангельського віку і герої віри попередніх часів все ще залишаються членами “дому віри”, позаобразних левитів; тоді як “Мала Черідка” вінценосців, що належить до того ж дому позаобразних левитів, переходить до становища “царського священства” у славі. Протягом Тисячоліття деякі з цих позаобразних левитів (“Велика Громада”) будуть служити на духовному рівні, тоді як інші, Стародавні Гідні, герої віри давніх часів, будуть служити на земному рівні. Що може бути більш розсудливим, ніж припущення, що після закінчення їхнього служіння на земному рівні останній клас також буде прийнятий на небесний рівень? Ця думка підтверджується тим фактом, що образні левити не отримали жодного спадку в землі. Таким чином, Бог заздалегідь дав зрозуміти, що вони отримають не земну спадщину, а духовну.

В Об’явленні 20: 7-9 нам повідомляється, що наприкінці Тисячолітнього віку сатана буде звільнений від обмежень і йому буде дозволено спокушати відновлений світ; і що частина людства під впливом його фальшивого вчення повстане проти Божественної влади, і “вийдуть вони на ширину землі, і оточать табір святих та улюблене місто”. Цей табір святих, здається,

символічно говорить нам про те, що навіть наприкінці Тисячолітнього віку, коли все людство досягне досконалості людської природи (а якщо не досягне, то буде знищене Другою Смертю), все ще буде існувати відмінність між цим табором Святих і людством загалом. Чому буде відмінність, коли всі будуть досконалими? Тому що, на нашу думку, Божественним наміром було показати, що навіть коли людство досягне досконалості, Стародавні Гідні все одно в певному сенсі будуть відокремлені, знаходитимуться відособлено від решти досконалого роду. Саме тоді, як ми розуміємо, Стародавні Гідні зазнають зміни від земного до небесного організму.

### “ВЕЛИКА ТАКА ХМАРА СВІДКІВ”

Мораль нашого уроку підсумована в першому вірші 12-го розділу Послання до Євреїв, в якому апостол говорить: “Тож і ми, мавши навколо себе велику таку хмару свідків, скиньмо всякий тягар та гріх, що обплутує нас, та й біжим з терпеливістю до боротьби, яка перед нами, дивлячись на Ісуса, на Начальника й Виконавця віри”.

Який величний заклик! Прислухаймось до нього! Віддаймо вірі належне місце. Годуймо нашу віру Божим Словом і всіма Божественними провидіннями наших життєвих труднощів, які щодня приходять на нас! Крокуймо слідами нашого великого Первосвященника, Вождя нашого спасіння, нашого Провідника, нашого Предтечі, Чия жертва є основою нашої віри й Чия сила у славі буде її завершенням, коли Він прийме нас до Себе в Першому Воскресінні, “раптом, як оком змигнути”.

R4385 (1909 p.)

## “ЦЕ ЧИНІТЬ НА СПОМИН ПРО МЕНЕ”

*“І настав день Опрісноків, коли пасху [ягня] приносити в жертву належало... А первосвященники й книжники стали шукати, як би вбити Його, та боялись народу... І послав Він Петра та Івана, говорячи: Підіть, і приготуйте нам пасху, щоб її спожили ми... А коли настав час, сів до столу, і апостоли з Ним. І промовив до них: Я дуже бажав спожити цю пасху із вами, перш ніж муки прийму. Бо кажу вам, що вже споживати не буду її, поки сповниться в Божому*

*Царстві вона. Узявши ж чашу, і вчинивши подяку, Він промовив: Візьміть її, і поділіть між собою. Кажу ж вам, що віднині не питиму Я від оцього плоду виноградного, доки Божеє Царство не прийде. Узявши ж хліб і вчинивши подяку, поламав і дав їм, проказуючи: Це тіло Моє, що за вас віддається. Це чиніть на спомин про Мене! По вечері так само ж і чашу, говорячи: Оця чаша Новий Заповіт у Моїй крові, що за вас проливається” (Луки 21: 7, 2, 8-20).*

ТАКИМ є простий опис встановлення Господньої Вечері, записаний Лукою; і тепер, коли наближається призначений час, на думку приходять слова: “Це чинить на спомин про Мене”. Виконуючи це прохання, ми знову пригадуватимемо нашу Пасху шляхом повторення простої церемонії, яку встановив наш Господь.

У понеділок пополудні, 22 квітня, буде річниця смерті нашого Господа на Голгофі – 14-й день першого місяця за юдейським часом, який починається із заходом сонця напередодні ввечері. Тому недільний вечір, 21 квітня, буде річницею Господньої Вечері, встановленої в пам’ять про Його смерть як позаобразного пасхального Агнця – “Агнця Божого, що на Себе гріх світу бере”.

З цієї нагоди Церква в цьому місці збереться в нашій звичній горішній кімнаті о 19.30 вечора, і ми сердечно запрошуємо на зустріч усіх, хто любить нашого Відкупителя і цінує викупну жертву, яку ми збираємось відсвяткувати. Усе буде готове для прийняття тих, хто прибуде здалеку. Нехай усі, у кого є така можливість, зустрінуться з нами. Протягом кількох днів буде організовано низку зустрічей, які дадуть гарну нагоду порозмовляти про План Віків. Оскільки всі посвячені є служителями Правди, то всі, хто може, повинні скористатися можливостями, які надають ці зібрання, щоб краще підготуватися до своїх відповідних сфер служіння.

Але ми усвідомлюємо, що тут можуть зібратися лише деякі. Тим не менше, нехай усі вірні в Христі Ісусі на кожному місці “роблять це на спомин” про Божого Агнця, Який відкупив нас жертвою самого Себе. Нехай вони на кожному місці зберуться разом, навіть якщо їх [R1014] буде лише двоє чи троє тієї ж дорогоцінної віри. І навіть поодинокі особи нехай ламають хліб і споживають вино, маючи в серці єдність з Господом і з розсіяними по світу членами одного Тіла, які ще перебувають у плоті.

Загалом християни в цьому питанні, як і в багатьох інших, відійшли від вчення Слова і прикладу ранньої Церкви, і дотримуються різних звичаїв щодо часу її святкування. Мало хто взагалі святкує її як “вечерю”, а протестанти взагалі для зручності обирають полуденну годину замість вечірньої. Дехто згадує смерть Господа щонеділі, дехто раз на місяць, а дехто раз на три місяці. Здається, вони вважають час і частоту малозначними і можуть міркувати

так: “Якщо це добра річ, то чому б не робити це частіше – навіть щодня”. На це інші відповідатимуть, маючи рацію: “Але ж це приведе до втрати значної частини урочистості та впливу”. Так воно і є при святкуванні в даний час. Ті, хто святкує щонеділі, помиляються щодо записів у Діях 2: 42, 46 та 20: 7, 11. Вони, безумовно, помиляються, вважаючи ці нагоди Господньою Вечерею. Вони, очевидно, мають на увазі звичай ранньої Церкви їсти разом звичайну їжу, коли вони збиралися кожного першого дня тижня з далеких місць, подібно до того, як це робиться зараз у сільській місцевості, за винятком того, що вони їли всі разом, і це було більше схоже на “вечерю любові”. Про ці “вечері любові”, ці гостини любові згадує Юда (вірш 12), де він показує, що не всі, хто брав у них участь, насправді були братами. Встановлення цих гостин любові не було наказом нашого Господа чи апостолів, але, як і святкування першого дня тижня, схоже, було невимушеним бажанням вдячних сердець. Таким чином, рання Церква святкувала воскресіння нашого Господа (не Його смерть) щотижня, тому ламання хліба на їхній гостині любові було, ймовірно, приємним нагадуванням про те, що Господь дав пізнати Себе учням в Емаус та в інших випадках після Його воскресіння під час ламання хліба – за їхнім звичайним обідом (Лк. 24: 29, 30, 42; Ів. 21: 12, 13). Таким чином, вони святкували і Його воскресіння, і те, що їм відкрилися очі, щоб пізнати Його. Але вони не вживали вина (не менш важливого у святкуванні Господньої Вечері, ніж хліб), не називали це Господньою Вечерею, не дотримувалися цього з особливою урочистістю, а радше з вдячністю і радістю. Вони “поживу приймали із радістю та в сердечній простоті”, “ломлячи хліб по домах” (Дії 2: 46) якийсь час, щодня.

Ті, хто святкує “вечерю” опівдні в неділю раз на місяць або раз на квартал, не мають жодного пояснення свого звичаю, окрім того, що сказав св. Павло: “Це робіть, коли тільки будете...” тощо (1 Кор. 11: 23, 25), що, на їхню думку, дає їм свободу робити це, коли їм заманеться. Навпаки, апостол вживає слово “коли тільки” в значенні “щоразу”. “Це робіть, коли тільки будете...”, змушує нас звернутися до контексту, щоб зрозуміти, про що йдеться. Бачимо, що Павло в контексті згадує, що “Господь Ісус ночі тієї,

як виданий був...”, а також говорить про хліб і вино, присутні в той час і встановлені нашим Господом на згадку про Нього, щоб замінити образну пасху, яку їли юдеї. Павло писав до тих, хто добре знав юдейський звичай і те, як часто його святкували, так що “коли тільки” або “щоразу” для них означало кожного разу, у кожному річницю.

Господня Вечеря була покликана замінити щорічне пригадування образного переходу первородних Ізраїлю, життя яких було врятоване кров’ю образного ягняти. Таку подію можна було належно святкувати лише в її річницю, чого наш Господь, Його учні та всі юдеї суворо дотримувалися. Їм і на гадку не приходило святкувати її в якийсь інший час, як американці не думають святкувати підписання своєї Декларації Незалежності в якийсь інший день, окрім 4 липня.

У ранній Церкві було прийнято святкувати, як і ми, у чотирнадцятий день першого місяця за юдейським часом, як вказав Господь; і хоча відбулося велике відпадиння від первісної чистоти віри, яке почалося ще за днів апостолів, цей звичай все ще зберігався деякими християнами аж до четвертого століття, коли він був безапеляційно скасований Нікейським собором, коли велике відпадиння, передбачене апостолами, частково розвинуло велику систему неправди, відому згодом як Папство.

З цього приводу ми цитуємо наступне з “Історії Церкви” Мошейма (с. 523). Він пише: “Наприкінці цього [другого] століття між християнами Малої Азії та християнами інших частин, особливо тих, що належали до Римської Церкви, виникла жорстока суперечка... Християни Азії звикли святкувати... встановлення Господньої Вечері і наступну смерть Відкупителя в чотирнадцятий день першого юдейського місяця... Цей звичай, як вони стверджували, походив від апостолів Пилипа та Івана”.

Але нехай ніхто не зрозуміє нас так, немовби ми вчимо, що ті, хто пригадує смерть Відкупителя в невідповідну пору, тим самим засуджені Господом. Ні, дяка Богу, Євангельська Церква є не під Законом, а під благодаттю у цьому, як і в усьому іншому. І ті, які щиросердно спожили символи тіла і крові нашого Господа, хоч і зазнали втрат у тому сенсі, що свято через надто часте пригадування втратило частину тієї сили, яку воно повинно було мати в їхніх серцях, все ж не

були відкинуті Тим, Чию жертву за гріхи вони таким чином визнавали. Але, безумовно, коли намір слів нашого Господа буде зрозумілий, всі повністю посвячені з радістю виконають Його розпорядження, маючи запевнення, що воно є найкращим і найдоречнішим; а також найбільш прийнятним для Того, Кого воно пригадує.

#### РОЗГЛЯД СИМВОЛІВ

Не тільки належний час був втрачений з поля зору, але й справжнє значення символів, вина й опрісноків, також було затьмарене духовною темрявою “середньовіччя”. Неправда у вигляді “трійці”, яка в третьому столітті була привнесена в християнство з язичницької філософії, багато зробила для того, щоб викривити і спотворити свідомість Божих дітей і перешкодити ясному розумінню жертви, яку наш Відкупитель дав як нашу викупну ціну.

Образне ягня, яким сини Ізраїлю провіщали Христа і прийдешне визволення (за винятком крові, якою кропили дім для захисту, – поєднання), їли усі. Так само і з символами, якими нам сказано пригадувати справжнього Агнця. Хліб повинні споживати всі, а вино – лише деякі. Хліб і вино символізують тіло і кров нашого Господа. Наш Господь як людина був живим хлібом (буквально, хлібом життя), який зійшов з неба, щоб дати життя світові. Яка чудова ілюстрація: людство вмирає від нестачі життя і потребує їжі, настільки повної життєдайних властивостей, щоб вона зупинила згубну смерть, відновила первісну досконалість, втрачену в Адамі, і повернула її. Люди шукали панацеї, еліксири, омолоджуючі засоби скрізь – у тваринній і рослинній їжі, у мінералах і хімії, але все марно; такого “хліба життя” так і не було знайдено. І коли люди чотири тисячі років так марно шукали, з неба зійшов правдивий хліб життя. Якщо людина їстиме його (споживатиме, тобто використовуватиме для свого вжитку), вона буде жити вічно. Тобто, якщо людина вірою в засоби, які Бог дав для її відкуплення, приймає ласку життя, вона може мати його на цих умовах, і тільки на них. Це наш Господь символічно назвав споживанням Його плоті.

Зверніть увагу, наскільки досконалою є ілюстрація. Божий Син як небесна, духовна істота, якою Він був спочатку, не був хлібом для людини, і якби Він віддав Своє духовне тіло як хліб, ми, що маємо іншу природу (людську), не

змогли б його привласнити, так само як те, що живить і вдосконалює дерево (тобто повітря, волога і земля), не вдосконалив людей з причини відмінної природи. Людина має людську, тілесну природу; отже, якщо духовний Божий Син хотів дати вмираючим людям хліб життя, то це мала бути плоть, сповнена життєдайних поживних речовин.

Приготуванням до цього була зміна Божого Сина з духа на плоть. Для цього Він упокорив Себе, коли “стався тілом, і перебував між нами” (Ів. 1: 14). Плоть мала стати життєдайним хлібом; і оскільки Той, Хто був у небесному, духовному стані, став земним, людським, ставши плоттю, то правдиво сказано, що цей хліб зійшов з неба, з небесного, духовного стану до земної, людської природи. Це – хліб життя, який людина може їсти і не вмирати (Ів. 6: 50).

Ми знайшли хліб життя, але як його їсти? Нічого живого ми не можемо їсти, ані те, що вмирає саме собою [від хвороби], не придатне для їжі. Отож, якби наш Господь помер так званою природною\* смертю, то це свідчило б, що Він був грішником, як і інші люди, бо смерть є карою за гріх, а отже, споживання Його не дало б нового життя. Тому, бачимо, не було іншого способу дати нам цю життєдайну їжу, або “хліб життя”, окрім як через жертву людини Ісуса Христа, Який помер не тому, що Його життя, як і наше, було втрачене, а тому, що Він дав Себе як викуп, відповідну ціну, заміну за всіх – за Адама і всіх, хто втратив [R1014] життя через нього. Його життя у плоті – Його приклад, поради, вчення тощо – не могло дати життя так само, як музика не дала б життя голодній людині. Ми можемо вчитися і намагатися наслідувати Його досконалий приклад, але ми не можемо робити це досконало, тому що ми вмираємо і нам бракує сил. Нам потрібне життя, їжа, яка дає життя, і Він став плоттю саме для того, щоб дати нам цей життєвий запас, який ми не могли отримати жодним іншим чином.

\* Насправді не існує такого поняття, як природна смерть. У Божому задумі життя є природним станом, а смерть приходить як порушення природного життя – як наслідок, як покарання за непослух, гріх. Однак природна смерть може вважатися допустимим виразом, коли йдеться про занепалий, засуджений рід, тому що вона

є природним результатом гріха, спільним для всіх людей-грішників. Отже, наш Господь не міг померти від хвороби тощо, хіба що Він згрішив би, і тоді Його плоть була б далека від життєдайної. Його життя також не могло бути забране, якщо тільки Він не вирішив віддати його як нашу викупну ціну, щоб Його плоть дарувала нам життя.

Тож, говорячи про це Своїм учням, Він сказав їм, що треба було заколоти ягня, щоб вони могли споживати Його, кажучи, “що Синові Людському треба багато страждати”. Якби Він, їхній Учитель, залишився з ними у плоті, вони справді були б дуже благословенні, але ніколи не змогли б отримати життя. Тому Він сказав: “Людський Син справді йде, як про Нього написано”, і “Краще для вас, щоб пішов Я”, “бо як Я не піду [якщо Я залишуся плоттю, якщо Я не принесу Себе в жертву і тим самим не виконаю план Отця щодо вашого відкуплення], Утішитель не прийде до вас”. Ви не можете інакше, ніж через Мою жертву і через споживання Мене, уникнути осуду і прийти до згоди й прийняття Богом, щоб Він визнав вас синами і як таким дарував життя.

Отже, помилково вважати, що правда є хлібом життя, і що споживання правди виправдає нас, тобто дасть нам право на життя. Помилково вважати, що віра в Нагірну проповідь та інші висловлювання нашого Господа дасть життя. Це були правди, і вони придатні для їжі після Агнця і разом з ним, але НЕПЕРЕТРАВЛЮВАНІ без нього. Ці самі правди були неперетравлюваними для багатьох, і діяли як блвотні засоби, а не як поживна їжа, і “з того часу відпали багато-хто з учнів Його, і не ходили вже з Ним”. Навіть дванадцять отримали мало поживи від вчення нашого Господа, поки не був заколений Агнець, і вони вірою не споживали тієї життєдайної їжі. Тоді, під впливом сили і бадьорості життя, вони змогли знайти смак і силу в усьому, про що говорив їм Учитель. Споживання Агнця, завдяки новому життю, яке воно принесло, відновило їх до спільності з Богом; і, отримавши синівське прийняття і дух синівства, вони, таким чином, змогли оцінити і пристосувати для свого зміцнення правди в цілому, як “харч у пору”.

Наш Агнець був заколений за нас, заради нас, бо Він був хлібом, який усі повинні їсти, щоб

мати життя, і який ми не могли їсти, поки Він не віддав Себе. Що ж Він віддав, і що ми їмо? Ми відповідаємо: Його плоть. Але що мається на увазі під виразом “Його плоть”? Вище ми показали, що Він “став плоттю” (Ів. 1: 14, Дерк.), тобто став людиною. Отже, віддати Свою плоть означало віддати Себе, на той час людську істоту. Тому, чим би Він не володів з погляду людських прав і привілеїв, під Божим законом, Він відмовився від цього в наших інтересах, щоб людська сім’я, яка не має жодних прав і привілеїв, втрачених в Адамі, своєму представникові, отримала назад усі ці права, привілеї та свободи. Уся сім’я Адама була в ньому, коли він згрішив і втратив життя, а також усі права і привілеї синівства, і тому ми всі є співучасниками цієї втрати. Тож тепер відповідні повні і достатні права належать новій людині, “людині Ісусу Христу”, яка як досконала і неосудна істота обміняла Свої вищі права на нижчі права людей, які втратив Адам. І коли Він віддає Себе і кладе все, що має (Мт. 13: 44) в інтересах і на користь засудженого роду, ми бачимо, що віддання Своєї плоті за життя світу (Ів. 6: 51) означає повернення вмираючим людям втраченого життя, свобод і привілеїв. А споживання Його плоті, відповідно, означатиме привласнення для свого вжитку тими, хто споживає, усіх прав, свобод і життя, якими володіла досконала безгрішна “людина Ісус Христос”, – не більше і не менше.

Те, від чого Він відмовився, коли помер, є нашим – вільним для кожної дитини Адама. Але воно дасть життя тощо лише тим, хто їстиме, тобто привласнюватиме вірою права і привілеї, вільно дані нам Богом через відкуплення, яке є в Христі Ісусі.

Якщо людина хворіє на проказу, то страждає не тільки вона, але й усе в ній, тобто все її ненароджене потомство. Так було з Адамом і його дітьми: ми були “народжені в гріху”, під його покаранням, смертю, як природним законом нашого буття. Тепер уявіть собі, що якби знайшлися ліки, тобто хліб життя, надійні ліки від прокази для допомоги, їх потрібно було б прийняти і засвоїти, інакше ніякоговилікування не буде. Так само і з Христом та засудженим і вмираючим грішником. Хліб не тільки повинен містити необхідні йому елементи і бути доступним для нього, але він повинен їсти, тобто вірою присвоювати його, щоб звільнитися від хвороби

гріха і його прокляття у вигляді засудження на смерть. І як кожна дитина, народжена прокаженою, повинна їсти для себе, а сім’я не можевилікуватися, якщо хтось один із них прийме ліки або життєдайну їжу, так і з грішниками: кожен повинен споживати для себе життєдайну плоть Божого Агнця, Який бере на себе гріх світу. Це стосується кожної людини. Отже, кожен грішник повинен мати можливість їсти і жити, і ніхто не можевилікуватися і повернутися до життя (досконалості), не споживаючи цього хліба життя. Ніхто не може їсти його в невіданні (хоча багато хто споживає його символ в невіданні). Отже, ніхто з язичників ще не мав можливості їсти і жити, і оскільки всі повинні прийти до пізнання цієї правди, це саме по собі буде доказом майбутнього суду (випробування) у великому Тисячолітньому Дні, бо вона повинна бути засвідчена усім У СВОЄМУ ЧАСІ (1 Тим. 2: 4-6), щоб усі, якщо захочуть, могли їсти і жити вічно. Оскільки лише деякі приходять хоча б до недосконалого пізнання правди в цьому віці, очевидно, що Божий “свій час” для великої гостини для світу є “вранці”, у Віці Реституції, Тисячолітті, коли знання про Господа наповнить цілу землю (Ав. 2: 14; Іс. 25: 6).

У Тисячолітньому віці людям, коли вони приймуть Христа як Божого Агнця і свою викупну ціну, буде дозволено споживати Його досконалість – фізичну, розумову і моральну; і коли вони це зроблять і будуть дотримуватися Його вчення, вони поступово повернуться до досконалості, до всього, що було втрачене в Адамі, прийшовши до повної досконалості наприкінці того віку, інакше за навмисний непослух вони будуть повністю і назавжди відтяти від життя Другою Смертю, від якої немає ні протиотрути, ні хліба життя, ні ліків.

Ми, Церква, які отримуємо цей хліб життя зараз, і їмо, привласнюємо його, не зазнаємо поступової реституції наших людських сил до досконалості, ані жодним чином реституції до людських прав і привілеїв тощо. Для нас все це є лише умовним, не дійсним. Лише вірою ми можемо їсти і їмо плоть нашого Відкупителя, приймаючи вірою (а не видінням) людські права, свободи та життя з жертви, принесеної нашим Господом. Люди, які житимуть у наступному віці, матимуть зір як допоміжний засіб для своєї віри, бо вони відчуватимуть своє поступове

фізичне покращення, роблячи кроки віри й послуху. Але зараз ніхто не може ходити видінням, тому “Мала Черідка”, яка зараз вибирається зі світу, щоб стати Нареченою і співспадкоємицею Христа в Царстві і Священством прийдешнього віку, є нечисленною і найбільш вибраною. Щоб споживати Агнця, ми повинні усвідомити Його чистоту, Його досконалість, Його бездоганність і Його ПРАВО на всі Божі ласки, приготовані для людини. Ми також повинні бачити, що Він пожертвував, віддав усі ці людські права та привілеї, щоб усі ці благословення могли бути відновлені для впалого та засудженого роду, і таким чином могли дозволити всім повернутися до становища перед Богом та до спільності з Ним, якої Він не дає засудженим створінням.

Але чому комусь має бути дозволено споживати Його плоть (Його людську досконалість, права тощо) заздалегідь – до загального часу поширення гостини на всіх? О! Тут є дуже цінна Правда; тут знаходиться приховане від світу “безмірне багатство благодаті Його в доброті до нас у Христі Ісусі”. Погляньмо на це.

Кров, яку символізує вино, представляє смерть; “кров є життя” будь-кого; і коли вона “проливається”, або забрана, це означає смерть створіння. Таким чином, пролита кров Христа означає смерть Христа – життя, віддане за гріхи світу. Під час образної Пасхи їли ягня, але не їли крові. Жодному ізраїльтянину не дозволялося їсти кров. Це було символом того, що всі повинні їсти плоть Сина Людського, але не всі повинні пити, тобто споживати з Його смерті. Ті, кому наш Господь дав вино як символ Його крові, були запрошені до участі в Його смерті, що було правильно, бо вони мали бути членами Його Тіла; і не тільки Він, Голова, мав скуштувати смерть за кожну людину, але й ми, Його Тіло, мали “уподібнитися Його смерті” (Фил. 3: 10) і стати мертвими з Ним (Рим. 6: 8). Отже, “чаша” є символом смерті. Приймаючи її (розумно), ми віддаємо своє життя аж до смерті в службі нашому Господу і Відкупителю. Чи буде хтось визнаний гідним реституції і вічного життя, залежить від того, чи буде він їсти (приймати і засвоювати) Його плоть; але чи будемо ми визнані прийнятними як члени Його Тіла, як Його наречена і співспадкоємиця, залежить від того, чи після споживання Його плоті вірою в цьому

віці ми будемо пити з Його “чаші”, посвячуючи себе повністю на служіння Йому аж до смерті.

З огляду на це, як доречно, що вино було подано після споживання хліба, і тільки тим, хто його споживав. Це вчить, у згоді з усім Писанням, що тільки ті, хто виправданий від усіх гріхів вірою в заслугу й жертву Божого Агнця (і ніхто інший), запрошені розпізнати свою (виправдану) людську природу і розділити страждання Христа в цьому віці і в Його славі, яка буде в [R1016] Тисячолітньому віці і у наступній вічності.

Тільки ті, хто їсть Його плоть (привласнює Його заслуги – виправдання) і п’є Його кров (бере участь з Ним у Його жертві, приносячи свою виправдану людську природу в жертву Його служінню), живуть у Ньому як члени одного “Тіла Христового”, як члени “правдивої виноградини” (Ів. 6: 56) Тільки такі (вірш 53) можуть мати життя в собі, тобто життя, незалежне від усіх умов, – безсмертя. (Див. Виклади Святого Письма, т. I, розд. X).

Решта людства, споживаючи (привласнюючи) принесені в жертву права “людини Христа Ісуса”, отримує залежне життя, яке буде забезпечене бажаним і слухняним навіки.

Всі вони повинні спочатку бути приведені до пізнання Господа, жертви, яку Він дав, і виправдання та реституції, наданої нею, а потім можуть дармо споживати її і жити. Про таких написано: “Хто цей хліб споживає [не беручи участі в “чаші”], той жити буде повік” і “той, хто Мене споживає, і він житиме Мною” – матиме залежне життя, яке дається всім, хто покладається на Христа, Життєдавця. Різниця полягає в тому, що євангельська Церква, яка зараз вибирається – Тіло Христове, – матиме разом з Головою безсмертя, життя в собі, і буде джерелом живлення для світу, який буде приходити до цього джерела за життям і жити ним.

Звертаємо увагу також на слова апостола, що “хто їсть і п’є негідно, не розважаючи про [Господне] тіло, той суд собі їсть і п’є” (1 Кор. 11: 27-29). Це означає, що для всіх, хто не визнає жертву Христа за свої гріхи, споживання цих символів означає їхню провину як його вбивць, у тому ж сенсі, в якому юдеї вигукували: “На нас Його кров і на наших дітей”. Як юдеї зробили себе винними в невинній крові (смерті), так і всі, хто зараз, споживаючи символи, кажуть:

“Його кров на нас”, хіба що вони розпізнають тіло і кров Господа як свій викуп. Для всіх, хто не визнає їх своїм викупом, це означає осуд як співучасників ламання Його тіла і пролиття Його крові, оскільки для них це не означає жодного прощення – жодного відпущення гріхів.

Загальноприйнятий переклад неправильно передає “суд”, тоді як повинно бути “осуд”. Однак для переважної більшості тих, хто через незнання робить це негідно, тобто, не усвідомлюючи належним чином значення символів і цінності смерті Господа, яку вони символізують, немає ніякої фактичної провини за кров, а лише символічна провина. Символічно, образно вони ламають тіло Господа і беруть на себе Його кров. Символ, правильно зрозумілий, говорить про мир і прощення гріхів, про спільність з Агнцем, але неправильно зрозумілий, він може бути витлумачений, згідно із Законом, лише як символічне зізнання в убивстві. Але оскільки все це символічно, то й осуд міг бути лише символічним осудом. Тільки ті, хто першими пізнали викуп, здійснений Божим Агнцем, Який бере на Себе гріх світу, можуть справді підпасти під справжній осуд, який означає неправильне використання цього символу.

Пити чашу страждань і смерті заради Нього – приносити себе в жертву – треба в теперішньому віці. Коли відкриється вік слави, усі страждання Христа залишаться в минулому – як страждання Голови, так і страждання кожного члена Його Тіла. Коли пророки говорили про страждання Христа і славу, яка має настати (1 Петр. 1: 11), вони говорили правдиво, про всього Христа, включаючи найменшого і останнього члена. Коли прийде слава, пиття крові закінчиться, а також будь-яка можливість брати участь у цьому “високому поклику” як співспадкоємці з Христом. Тоді буде зламаній і принесений у жертву весь Христос, Головою якого є наш Господь, а ми – членами зокрема, і нагодування безлічі людей на землі стане дійсним фактом. Тоді людство почне усвідомлювати реституцію. Зараз нам це приписано вірою, щоб у цей час жертвування ми могли це зробити, бо ніхто не може принести себе в жертву з Христом, хто не має права на життя, щоб його віддати. Тому нам спочатку дано вірою споживати Христові заслуги і вірою отримати доступ до Отця й бути прийнятими в Улюбленому, щоб отримати

“високий поклик”, запрошення стати співучасниками жертви з Христом і пити з Його чаші, щоб також стати співспадкоємцями слави, яка об’явиться, коли “Тіло” буде завершено, а жертвування закінчиться.

Отже, для посвячених символи (хліб і вино) є пригадуванням не тільки Господньої жертви, але й їхньої власної угоди розділити з Ним жертву, якщо вони якимось чином мають виконати ці умови і бути визнані гідними стати “учасниками божественної природи” і бути разом з нашим Господом і Відкупителем Його “співспадкоємцями” і співпрацівниками в благословенні всіх людей.

Павло звертає нашу увагу на цю особливість пригадування, кажучи “Хліб, який ломимо, чи не спільнота [спільність] він Тіла Христового [“Малої Черідки”, Церкви, Головою якої є наш Господь]? Чаша благословення, яку благословляємо, чи не спільнота то [спільність] Крові Христової [всієї помазаної громади]? Тому що один хліб, тіло одне нас багато [членів], бо ми всі спільники хліба одного” (1 Кор. 10: 15-17).

Всі повинні споживати плоть нашого Господа Ісуса: тобто повинні споживати ті людські права і привілеї, які Його жертва забезпечила для всіх (чи в цьому віці вірою, чи в наступному віці насправді), інакше вони не матимуть жодних життєвих прав – ні для того, щоб приносити жертву зараз, ні для того, щоб насолоджуватися ними (без привілею приносити їх) в майбутньому. Отже, ми закликаємо всіх віруючих “РОБИТИ ЦЕ”, і робити це розумно. Використовуючи символи, приймайте, застосовуйте і привласнюйте виправдання від усіх гріхів і право на життя, яке Бог дає через Божого Агнця, і ніяким іншим ім’ям чи способом. І особливо нехай усі віруючі, які були занурені разом з Христом у Його смерть, а отже, у членство в Його “Тілі” (Рим. 6: 3, 4), роблять це, пам’ятаючи про своє виправдання через Його кров і оновлюючи свою Угоду бути мертвими з Ним як учасники нової, божественної природи.

Наскільки це можливо, зустрічайтеся з тими, кого ви можете визнати членами одного Тіла, і не уникайте жодного віруючого у викуп. Домовтеся про зустріч заздалегідь. Не має значення, хто з вас буде передавати символи: навіть Юда міг допомагати на першому святкуванні. Пам’ятайте, що “всі ви брати” і маєте привілей

служити один одному в будь-якій справі, якщо маєте здібності та можливості. У пошані попереджуйте один одного, але не дозволяйте фальшивій скромності віддавати перевагу куколю над пшеницею серед вас.

Благодать Господа нашого Ісуса нехай буде з усіма вами. Нехай ця подія принесе вам велике благословення і користь.

R1013 (1988 p.)

## ГОЛОВНЕ – МУДРІСТЬ

*“Головне – мудрість; набувай мудрості”  
(Приповісті Соломона 4: 7, Гиж.).*

МУДРІСТЬ визначається як (1) здатність розпізнавати те, що є правдивим і правильним, що відповідає найвищим інтересам; (2) дотримання, наскільки це стосується власної поведінки, способу дій, продиктованих таким вмінням розпізнавати. Всесвітньо відомий Гоф підсумував мудрість такими словами: “Мудрість – це знання, яке ми здобули й правильно застосували”.

Люди з найкращими намірами постійно бачать, що під впливом власних слабкостей і спокус, які оточують людство, вони схильні відступати від благородних критеріїв і почуттів свого серця. Досвід також показує, що всі потребують часто озиратися довкола і порівнювати теперішні досягнення з минулим, щоб зорієнтуватися, помітити, чи ми йдемо вперед, чи відступаємо. Радимо всім посвяченим християнам робити такий самоаналіз щовечора перед тим, як піти на спочинок, щоб побачити денний поступ, а ввечері та вранці перед престолом благодаті робити нові постанови, які ми повинні виконувати в міру наших можливостей щодня. Ми також радимо щотижня особливо перевіряти наші рахунки з Господом і наш стан.

Однак, попри ці ретельні вивчення і підрахунки, ми віримо, що більшість християн, як і людей у світі, отримують благословення, перегортаючи новорічний листок календаря. Це сприятлива нагода для підбиття підсумків минулого року. Як банкіри та підприємці не лише щоденно ведуть рахунки своїх справ, але й у цю пору року підбивають підсумки, зокрема визначають прибутки та збитки, так і Господній народ повинен скористатися з завершення одного року і початку іншого, щоб підбити підсумки своїх духовних рахунків і точно визначити суму своїх духовних здобутків. Щиро сподіваюся, що ніхто з тих, до кого я звертаюся, не виявить, навіть при найсуворішій перевірці, духовних

втрат. Але незалежно від того, чи результатом будуть втрати, чи здобутки, нам буде корисно провести облік і точно дізнатись, де ми знаходимося і які підсумкові результати нашого шляху, якого ми дотримувалися протягом щойно закінченого року.

### КОМЕРЦІЙНИЙ ОБЛІК

Ділові люди проводять кінцевий облік своїх рахунків не для того, щоб знеохотитися бізнесом, а для того, щоб у разі отримання прибутку підбадьоритися, а в разі збитків – з'ясували слабкі місця та втрати й виправили недоліки, щоб наступний рік був більш задовільним. Це особливо має стосуватися Господнього народу. Дійсно, згідно з особливою угодою, яку Господь уклав з тими, хто є Його в Христі Ісусі, повне знеохочення неможливе, а також неправильне і не виправдане, яким би невдалим не було минуле, якщо тільки не виявиться, що невеликий поступ або зворотний рух був результатом навмисної або неправильної поведінки, або нехтування привілеями чи можливостями для добрих учинків і зростання в благодаті та знанні. Звичайно, повна, свідома, добровільна, навмисно неправильна поведінка з боку Господнього народу неминуче принесе з собою божественне несхвалення і відповідне покарання.

З іншого боку, я вірю, що ніхто з нас, озирючись на минулий рік, не знайде навмисних провин. Якщо він виявить, що його невдачі і незначний поступ були результатом браку стійкості, характеру, він може засмутитися, але, вирішивши, що відтепер буде більш дбайливо ставитися до того, щоб додати до своєї віри стійкість, він може звернутися до великого Заступника, Чия жертва є основою нашого примирення з Отцем і прощення всіх наших гріхів, і, визнавши свою неміч, може отримати милість і знайти благодать для своєчасної [ЗНГ290] допомоги в майбутньому (Євр. 4: 16). Ніхто з тих, хто є в правильному стані розуму в цій справі, не буде цілком задоволений досягненнями минулого

року. Бо якими б добрими не були наші наміри, якими б чистими, благородними, справедливими та правдивими, все ж таки, оскільки ми є членами занепаłego роду і маємо скарб нового розуму, нового серця в недосконалих глиняних посудинах, ми бачимо в собі багато того, що нам не до вподоби, і можемо бути впевнені, що ми далекі від критерію досконалості, встановленого перед нами в Писанні.

### МУДРІСТЬ – НАШ ДЕВІЗ

Та наскільки очі нашого розуміння щодня і щогодини відкриваються ширше, настільки ми у чіткіших рисах бачимо божественний характер і більш явно бачимо власні вади. При цьому око віри з більшою ясністю бачить і те, що наш Відкупитель здійснив справедливе поєднання не тільки за нашу частку в первісному гріху, але й за наші ненавмисні слабкості, які є наслідком нашого споріднення з Адамом і гріхопадіння. Таким чином, Господній народ може мати надію, радість і довіру до Нього, яку інші не можуть збагнути, яка їх не стосується і яку вони можуть отримати лише прийшовши до Небесного Отця визначеним шляхом, через віру у викупну працю Сина.

Тож, дорогі друзі, на початку нового року візьмімо собі Мудрість як девіз і щодня біля престолу благодаті робімо нові постанови для мудрих починань, які будемо намагатися щодня втілювати в життя у всіх справах. Подумаймо, яке благословення ми здобудемо, прислухаючись до божественного Слова, яке говорить нам: “Дороги її [мудрості] то дороги приємності, всі стежки її мир” (Прип. 3: 17), а в нашому тексті каже: “Головне – мудрість; набувай мудрості” (Гиж.).

Але вираз “мудрість” набуває різних відтінків, проходячи крізь лінзи різних розумів, і тому ми, Господній народ, зобов’язані не помилитися і здобути відповідний вид мудрості, знайти ту мудрість, про яку йдеться в нашому тексті, чітко відрізнивши її від інших мудростей, які, як каже нам Святе Письмо, є лише безумством. Апостол Павло пояснює, що мудрість цього світу є безумством перед Богом, натомість по-земному мудрі часто вважають безумством мудрість, яку прищеплює Бог.

### МУДРІСТЬ ЦЬОГО СВІТУ

Наведемо ілюстрацію. Один клас цих по-земному мудрих людей звертається до нас своїми

вчинками, які говорять голосніше за слова: “Гроші – це головне, тому з усього, що можна здобути, здобувай гроші, бо з ними можна мати все, а без них не матимеш нічого”. Звичайно, певна логіка в цих міркуваннях є, інакше вони не промовляли б до такої великої кількості людей як голос мудрості, що вказує на правильний життєвий шлях. Проте, багато хто, навчаючи так, через кілька років на власному прикладі продемонстрували хибність, нерозумність свого твердження. Є речі, які не можна купити за гроші і від яких гонитва за грішми майже напевно відведе геть. Це і здоров’я, і мир розуму, і радість, і спокійне сумління, і пізнання Бога, і зростання в благодаті, і спілкування з Отцем, Господом Ісусом та братами, і надія на Бога щодо небесної спадщини, яку Він обіцяв тим, хто любить Його більше, ніж будинки, землі, гроші чи будь-яку іншу річ, чи істоту.

Інший клас по-земному мудрих (а це, як правило, багатії, хоча іноді це просто “нахлібники”, які, мов паразити, живуть коштом інших) каже нам, що справжня мудрість – це пошуки насолоди в усіляких іграх, театральних виставах, картах, шашках, шахах, доміно і т. д., або в розумових розвагах за читанням романів. Вони кажуть, що задоволення, яке вони знаходять у цьому, є їхнім щастям, їхньою радістю, і що вони не знають більшої мудрості, ніж щоденне намагання задовольнити ці смаки та прагнення. Ми відповідаємо, що вони помиляються, обманюють себе, і якщо проаналізують свої власні почуття, то виявлять, що насправді вони не насолоджуються життям – що їхній розум лише залучений у пошуках задоволення в житті. Вони займають свій розум вигадками, щоб не дати думкам зайнятися важливішими справами. Вони прагнуть уникнути відповідальності і жити, як уві сні. Їхнє життя не приносить користі ні їм самим, ні іншим. Вони напевно не є мудрими, бо навіть якщо припустити, що їхні забави й розваги абсолютно позбавлені поганого впливу на інших, то вони, безумовно, не роблять нічого для покращення свого життя чи то тепер, чи в майбутньому, чи для піднесення і благословення інших.

Ще один клас по-земному мудрих каже, що з їхнього погляду світ – це сцена, чоловіки й жінки – актори на ній, а життя – це вистава і значною мірою фарс, вигадка. Згідно з їхньою

теорією мудрості, головне в житті – хизуватися одягом, речами, домом, скрізь і всюди наводити лоск, щоб справжній стан серця і справжній фінансовий стан не могли розгледіти сусіди. Ця життєва пиха, це життя на показ, ця сценічна гра, в якій блискітки носять як бутафорію, не є справжньою мудрістю. Воно не тільки закінчиться гірким розчаруванням в житті, коли всі маски спадуть, але й не принесе задоволення навіть тоді, коли буде найуспішнішим. Серце вимагає чогось більшого.

Людина, створена на Божий образ і подобу, зберегла певну міру цієї подоби, попри гріхопадіння і виродження, так що обман, лицемірство і вигадки не можуть принести справжнього щастя або задоволення серцю.

### БРАК НАУКОВОЇ МУДРОСТІ

Інший клас по-земному мудрих каже, що наука і філософія – єдині речі, гідні найшляхетніших умів та інтелектів. Вони кажуть, що слово “наука” означає “те, що є істинним”, і що особлива мета науковців – допомагати своїм ближнім, відкриваючи істину, позбуваючись усякого невігластва та обману, якими супроводжуються різні питання і речі, і таким чином виводячи істину на перший план. Вони кажуть, що це дозволяє науковцям бути справжніми вчителями світу. Вони кажуть, що філософія – це любов до мудрості, яка веде до її пошуків, і що врешті-решт вони є справжніми мудрецами світу, які вважають своїм обов’язком допомагати іншим здобувати мудрість на всіх [ЗНГ291] життєвих стежках, у фінансових і громадських справах, у тому, що стосується розуму, моралі і природознавства.

Нарешті ми, здається, знаходимо в цьому визнанні те, що шукали, – справжню мудрість, перед якою стоять благородні цілі. Ми схвалюємо їхню любов до істини й бажання позбутися всіх забобонів і помилок, і давайте зупинимось тут, щоб розглянути практичну суть такої мудрості і побачити, які благословення вона приносить цим філософам.

Та наше дослідження розчарує нас: філософи не є щасливими людьми. Як і деякі інші, вони шукають задоволення, щастя у своєму прагненні до мудрості, і це прагнення є більш благородним, але вони не знаходять у ньому щастя. Їм бракує радості, спокою, приємних переживань, які є суттю щастя. Ці філософи

йдуть різними шляхами. Характерними для цього класу можна було б вважати методи геологів і біологів.

Геолог зі своїм молотком, пробірками, скельцями тощо розколює і досліджує гірські породи й багато розводиться про те, як давно вони утворилися, який був спосіб їхнього утворення, які ймовірні умови землі в той час і т. д. і т. п. Він приходить до чудернацьких висновків і отримує неабияку насолоду, представляючи їх колегам-науковцям. Та всі вони знають, що він нічого не знає і лише здогадується щодо своїх знахідок, що це не задовольняє його власне серце і не може принести задоволення його колегам-науковцям.

Біолог вивчає анатомію людини й великих тварин з наміром простежити, як людина походить від мавпи, а мавпа – від істоти нижчого порядку, і які аргументи можна навести, щоб продемонструвати, що найнижча форма живої істоти спочатку була найвищою формою й усі інші походять від неї. Як дарвініст він представляє свої аргументи й теорії колегам і решті світу. Він пишається логікою своєї теорії і на кілька років займає провідне місце серед своїх по-земному мудрих колег, та згодом буде визнаний відсталим у світлі нових теорій і фактів, які вигадані і викладе інший біолог.

Слухаючи один одного, ці філософи недовірливі. Минулі невдачі, минулі помилки переконують їх у тому, що, швидше за все, їхні власні теорії та теорії інших є помилковими. Вони знають, що вони не знають, але їм би дуже хотілося, щоб люди повірили, що вони щось знають, що їхні теорії є науково правильними. Їхні вивчення, їхня невпевненість приводять їх до сумнівів у всіх напрямках, тому ці філософи, як правило, невіруючі в тому, що стосується Бога і його об’явлення, Біблії. Зазвичай вони вважають себе агностиками, і багато хто з них гордо вихваляється своїм агностицизмом, що означає: ми не знаємо, ми хотіли б знати, ми незадоволені, ми ніколи не знайшли нічого, що задовольняло б наш розум, наше серце. Воістину, це не та мудрість, яку Господнє слово в нашому тексті радить нам усіяко здобувати.

### МУДРІСТЬ ЗГОРИ

Залишимо цих по-земному мудрих людей та їхні ради, щоб прислухатись до голосу Господа, нашого Бога, Який говорить, що справжня

мудрість походить згори. А що може бути розсудливішим за це? Знаючи так мало, чому б нам не очікувати, що наш Творець повідомить нам, навчить нас, дасть нам поради істинної мудрості. Як Альфа і Омега, Перший і Останній, наш Господь повинен бути основою мудрості, і ми повинні очікувати, що тільки від цієї основи прийде приємне задоволення і благословення, якого прагнуть усі серця.

Біблія лаконічно подає божественні настанови на цю тему; її інформація подається в недвозначних виразах; вона стверджує, що більша частина земної мудрості – це лише гірка заздрість і суперечка – “земна, тілесна та демонська”. Застосувавши ці слова до різних видів мудрості, які пропонує світ, ми зможемо зрозуміти, наскільки вони доречні. Наприклад, хіба мудрість, яка радить багатство як мету, не уводить своїх мудреців у гіркі ревності, заздрощі, чвари на кшталт комерційних конфліктів і незаконної діяльності? І чи це, своєю чергою, не позбавляє того, хто женеться за грішми, задоволення, якого він очікував від них, і хіба це не має впливу на його серце, який розбещує й деморалізує?

Візьмімо другий клас мудрих людей, про яких ми згадували, що вони шукають насолоди: чи не є в їхній поведінці щось, що постійно тяжіє до заздрощів і чвар? Хіба їхня мудрість не є найбільш земною і тілесною, і хіба вона не тяжіє в багатьох випадках до розбещення розуму і серця, а отже, до диявольства?

Візьмімо третій клас – тих, хто вважає мудрістю перетворення життя на марнославно виставу без якоїсь конкретної мети або наміру. Хіба такий шлях не деморалізує? Чи не призводить така любов до виставляння напоказ, до заздрощів, гіркоти та чвар, а часто і до нечесних засобів і методів задоволення своєї гордині? Чи не позбавлені такі серця добра і чи не наповнюються вони більшим або меншим злом, залежно від обставин, умов і оточення?

Візьмімо четвертий клас – вчених і філософів. Ми вже бачили, що цей клас багато в чому приваблює тих, хто народився в добрих умовах і розумово добре підготовлений, і що багато в чому його цілі є похвальними. Застосуємо до нього слова апостола. І тут ми бачимо в ньому саме те, що він описує: гіркі заздрощі, ревності та чвари. Щоправда, вони значною мірою приховані,

та часто ми можемо прочитати ці настрої між рядками вишуканої мови, і слова апостола, що їхня мудрість суто земна, підтверджуються ними самими. Як правило, будь-яка повага до Біблії та її Бога, яку вони мали в молодості, щезне, якщо вони не вийдуть за межі філософії земних наук. Апостол Павло висловлює свою повагу до багатьох з цих вихованих людей, та каже, що їхні викладення є знанням, неправдиво названим так, і їхня філософія є марною “філософією та марною оманю” (1 Тим. 6: 20; Кол. 2: 8).

Хтось може сумніватися, що слово апостола “диявольська” може стосуватися цього класу земної мудрості. Проте, на нашу думку, ці вчені завдали Господній справі більшої шкоди, ніж будь-хто інший. Зазвичай вони добре освічені, і їхні філософії мають незаслужену повагу у розумах простих людей, у тому числі християн. Їхні здогадки приймаються за наукові істини, та оскільки вони часто суперечать Біблії, то з цього виникає, що вони більше, ніж будь-хто інший з тих, хто по-земному мудрий, є противниками Господа і Його об’явлення, Біблії. Такою [3HG292] опозицією вони не здобувають справжнього благословення для свого серця, бо їхні філософські помилки засліплюють і вводять в оману як їх самих, так і інших. Дійсно, для нас було причиною постійного здивування те, що навіть вчені, які займаються астрономією, в цілому є невіруючими, коли йдеться про Біблію як Боже об’явлення, і багато хто з них є відвертими атеїстами, які заперечують існування живого та правдивого Бога, вважаючи, що природа сама себе творить, розвиває, еволюціонує і т. д. “Свідчення Господа певне, воно недосвідченого умудряє” (Пс. 19: 8).

Дослідивши мудрість світу і визнавши її незадовільною для нашого серця й розуму, виникає запитання, де ж нам шукати мудрість, яку Бог у нашому тексті називає головною річчю? Відповідаємо, що для людини Божа мудрість – безумство (1 Кор. 1: 23-25), а для нас, хто вірить, – Божа сила і Божа мудрість. Ця мудрість міститься у великій Божій книзі, та ще й настільки, наскільки ми по Його благодаті можемо її правильно розібрати, зрозуміти. Чим краще ми її розуміємо, тим більше мудрості ми бачимо в усіх її приписах і правилах. Вона прийшла згори в тому сенсі, що вона неземна, що вона натхнена Господом і її вплив на всіх,

хто її приймає, несе тривалу втіху, підтримку, зміцнення, ошасливлення, перетворення, прославлення.

Апостол Яків протиставляє мудрість цього світу мудрості згори. Пояснюючи останню, він говорить: “А мудрість, що зверху вона, насамперед чиста, а потім спокійна, лагідна, покірлива, повна милосердя та добрих плодів, безстороння та нелукава”.

Хочу запропонувати вам взяти цей вірш, який так багатогранно описує мудрість згори, за текст року, щоб ми його добре запам'ятали й повторювали раз на тиждень протягом року. І нехай Господь благословить Своє слово для чесних серцем, щоб вони змогли оцінити різницю між небесною та земною мудрістю і різницю між їхніми плодами, щоб, таким чином, стаючи мудрішими з кожним тижнем, наприкінці року ми були ще більше у згоді зі словами Соломона: “Головне – мудрість; набувай мудрості” (Гиж.).

Розгляньмо уважно цю правдиву мудрість згори, про яку говорить Святе Письмо. Вона насамперед чиста і ставить чистоту за найвищий критерій, а слово “чиста” містить в собі думку про чесність і щирість. Які б питання не виникали щодо наших стосунків, нашої поведінки, наших думок, потрібно передусім вирішити, – чи ця річ чиста, чи вона чесна, чи вона правдива? Якщо на це не можна відповісти ствердно, то цього достатньо, щоб небесна мудрість сказала: “Не май нічого спільного з тим, що нечисте, неправильне, нечесне. Не чіпай його, навіть не приглядайся до нього і не думай про те, що з ним можна зробити, але негайно відклади його якомога далі убік”.

Якщо запитання витримує першу перевірку, то наступним запитанням буде: чи мої мотиви мирні? Чи роблю я все, що від мене залежить, щоб зберегти мир, гармонію, згоду у власному серці та у відносинах з іншими; чи шлях, який я обираю, не викличе суперечки? Господь схвалює лише мирні наміри, і ця думка повинна постійно керувати Господнім народом в бажанні бути Йому до вподоби. Це, однак, не означає браку твердості характеру або відсутності належної войовничості протистояти злу правильним чином і тоді, коли це потрібно. Це лише означає, що наша поведінка повинна бути настільки мирною, наскільки дозволяє вірність

праведності. “Не робіть нічого через суперечки або ради марної слави” (Дерк.).

Третьою ознакою небесної мудрості є лагідність. Світ загалом прийшов до переконання, що лагідність доречна. І справді, сказати, що деякі люди не є лагідними, було б одним із найнадійніших способів збудити в них невдоволення настільки, що це викликало б почуття, далекі від лагідності. Лагідність світу здебільшого є зовнішньою, полиском, наслідком доброго виховання, натомість лагідність, яку прищеплює небесна мудрість, простягається зсередини назовні. Думки лагідніють під впливом різних настанов і вказівок Господнього Слова. Усе життя відродженого християнина потрапляє у підпорядкування духу святості, який у всіх відповідних обставинах є духом лагідності, покірності, терпеливості й довготерпіння.

Бувають випадки, коли якась вказівка Господнього Слова може зробити Його народ, вихований Його Духом, на перший погляд, нелагідним і навіть суворим, але це, швидше за все, виникає з невміння правильно розсудити речі. Наприклад, батьки вважають своїм обов'язком підтримувати дисципліну в сім'ї, натомість той, на кого звернена ця дисципліна, може вважати, що лагідність – це відсутність дисципліни, тоді як Господь наказав, що батьки повинні тримати своїх дітей у належній покорі, і той, хто шкодує різки, ненавидить свою дитину. З погляду Святого Письма будь-яке покарання, яким би заслуженим воно не було, повинно бути поміркованим, з лагідним ставленням до того, хто провинився, і з найбільшим співчуттям до його спадкових слабкостей і вад, які вимагають такого суворого виправлення. І не слід застосовувати жодної такої дисципліни, доки розум не буде добре врівноважений і сповнений батьківського співчуття і любові. Лагідність і твердість не суперечать одне одному, хоча іноді їхнє поєднання не розуміють і не цінують ті, кому бракує мудрості згори.

#### ДОБРА, ЩИРОСЕРДНА

А ось четвертий пункт, про який треба пам'ятати, говорячи про небесну мудрість: ті, хто нею керується, здатні поступитися умовлянням, не є черствими, холодними, кам'яними. Їх можна зворушити співчуттям, і вони виявлятимуть своє співчуття, навіть якщо не завжди дозволяють йому керувати ними або не завжди дозволяють

йому перешкоджати їм застосовувати належну дисципліну. Існує різниця між тими, кого легко вмовити, і “м’якими”, в’ялими, безхарактерними. Мудрість згори має міцний характер без грубості, шорсткості, невихованості, шкарубкості.

П’ятим елементом небесної мудрості є милосердя. Вона сповнена милосердям, щедрими поривами, добрими почуттями, співчуттям і жалістю до тих, хто перебуває в біді чи скруті. Це, однак, не означає милосердя без міри й умов. Милосердя може переповнювати людину, а може бути обмеженим і стриманим у своїх діях, бо здоровий глузд може підказати, що в [ЗНГ293] деяких випадках обмежене милосердя піде на користь, допоможе кривднику. Іншими словами, там, де духом світу є дух мстивості, ненависті та ворожнечі через заподіяне зло, мудрість згори (Господній Дух) буде сповнена милосердя, співчуття, чуйного ставлення і буде стримуватися від повного прощення і помилування лише тому, що здоровий глузд підказуватиме, що така доброта суперечитиме найкращим інтересам винуватця.

І нарешті, мудрість згори сповнена добрих плодів і любить усе правдиве, чесне, чисте, миле й гідне похвали. Хіба ми не бачимо філософію, пов’язану з цією мудрістю: той, хто володіє нею, неодмінно буде благословенний у своєму серці, матиме щастя, радість, мир і благословення, і неодмінно роздаватиме благословення скрізь, куди б він не йшов. Ось такою є небесна мудрість, мудрість згори. Це мудрість, про яку йдеться в

нашому тексті: “Головне – мудрість; набувай мудрості”, мудрості з такими характеристиками. “ВАМ НЕОБХІДНО РОДИТИСЬ ЗГОРИ”

Зауважимо, однак, що є тільки один спосіб прийти до таких відносин з Господом, щоб мати можливість здобути цю мудрість згори. Цей шлях – це Христос через віру в Його кров як примирення за наш гріх. Щобільше, це означає відмову від наших гріхів і намагання ходити Господнім шляхом, що веде до повного посвячення Йому серця і життя і, як наслідок, до зачаття Духом. Тільки з цього останнього погляду можна сподіватися здобути мудрість згори, справжню мудрість.

Я звертаюся передусім до тих, хто є Господнім народом через віру й посвячення, а отже, належить до тих, хто зачатий святим Духом і ведений Ним. Саме ми, дорогі брати та сестри, повинні так використовувати наші можливості, так практикувати уроки, які ми отримуємо через святий Дух, щоб пристосувати наші серця до цієї небесної мудрості. Чим більше зусиль ми докладемо, тим більше будьмо певні, ми зробимо поступу під Господнім керівництвом і милістю і більшим буде благословення в цьому і в кожному доброму слові і справі протягом усього наступного року.

Благодать Господа нашого Ісуса нехай супроводжує усіх нас, як ми з вірою намагаємося узгоджувати наші думки, слова і вчинки з лініями, викладеними в цій мудрості згори.

ЗНГ289 (1905 р.)

## ДОЗВІЛ ЗЛА

НІЩО так не сприяло невірі в милосердного Творця, як присутнє зло і його наполегливість, і цей факт не підлягає сумніву. Деякі люди проявляють здібність думати, і вони не хочуть від неї відмовлятися. Однак ті, хто має розум, одразу натрапляють на труднощі, хіба що їм, під Божественним Провидінням, вдається отримати єдине раціональне пояснення цього питання з єдино можливого джерела – Біблії. Найкращі здібності найкращого розуму ідеалізують Творця як втілення Мудрості, Справедливості, Любові та Сили. Мовляв, характер нашого Творця повинен бути в гармонії з цими рисами. Потім, дивлячись на світ і скрізь помічаючи гріх і

страждання, вони приходять до висновку, що бракує доказів існування такого ідеального Бога, якого вони собі уявляли. Вони міркують, що якби Він був справедливим, то не дозволив би дитині успадкувати слабкості та розбещеність батьків, щоб потім покласти на неї відповідальність за її поведінку під цим впливом. Вони міркують, що якби Він був мудрим, то уникнув би таких умов, які зробили наш рід “стогнучим створінням” (Рим. 8: 22). Вони міркують, що якби Він був Всемогутнім, як вони собі уявляли, то ніколи не допустив би, щоб нинішні умови спіткали людство. Вони міркують, що якби Він

був Вселюблячим, то так чи інакше поклав би край теперішньому стану речей.

Багатьом може здатися дивним, що ми стверджуємо протилежне, тобто, що саме досконалість Божественного Характеру зробила можливим теперішній стан речей. Саме завдяки Своїй абсолютній досконалості наш Творець допускає зло у світі. Продемонструємо це і покажемо його філософію.

Уявляючи собі Всемудрого Творця, справедливого, люблячого і могутнього, цілком розсудливо очікувати, що Він проявляє Свою силу у згоді з іншими Своїми якостями не лише у створенні неживих речей, але особливо у створенні істот високоінтелектуального рівня, які мають риси й характеристики, подібні до Його власних. Таких істот можна з повним правом назвати “синами Божими”. Святе Письмо говорить нам про кілька рангів цих синів на різних рівнях існування. Хоча Божественне Слово дає нам одкровення про архангелів, херувимів і нижчий ранг ангелів, порівняно мало сказано про них і про Божественні відносини з ними. Однак, як ми незабаром побачимо, сказаного достатньо, щоб ми зрозуміли [OV15] дію Божественних прикмет у відносинах з ними. Святе Письмо розповідає, що людина створена після згаданих духовних істот. Оскільки вона була наділена моральними якостями й здатністю мислити, то у своїй досконалості також була названа “сином Божим” і була створена на Його образ, хоча одночасно про неї сказано як про “меншу від ангелів” (Пс. 8: 5, Кул.).

Приймаючи наведені твердження Писання і надаючи їм належної ваги, слід визнати, що бути за Божим образом і подобою означало б мати свободу чинити правильно або неправильно – бути морально вільними. Якщо їхній Творець є морально вільним, а вони були створені на Його образ і подобу, то це означало б, що вони мають свободу підкорятися або не підкорятися Божественному велінню, щоб слідувати за праведністю або гріхом. Як їхній Творець у Своїй поведінці перебуває під впливом принципів праведності, але не зв’язаний і не обмежений, так і вони. Отже, завжди існувала б можливість з їхнього боку помилитися у своїх судженнях, проявити особисті амбіції чи вчинити інший гріх, і тим самим перестати бути в згоді з Божественним Урядом. Саме так і сталося.

Творець, використовуючи Свою силу, міг захистити Свої створіння від спокус, постійно спонукаючи їх до послуху та поклоніння; але таке обмеження сфери їхнього мислення і свободи суперечило б Його благородним намірам щодо них. До того, Отець хоче, щоб “ті, що Йому вклоняються, повинні в душі та в правді вклонятись”. Тих, хто не служив би Йому вірно, розумно, з радістю, хто розвивав би в собі дух опозиції до Божественних критеріїв і любов до гріха, слід було виявити, розпізнати й показати до них відповідне ставлення. І навпаки, тих, хто виявився вірним у кожному випробуванні, слід було ще більш високо цінувати й благословити в їхній співпраці зі своїм Творцем у Його великому Божественному Плані Віків.

#### САТАНА – ПЕРШИЙ БУНТІВНИК

Згідно зі Святим Письмом, сатана перший збунтувався проти Божественної влади. Він показаний як один з ангелів найвищого рангу, “херувим-покровитель” (Хом.), славний і чудовий. Його ім’я – Люцифер, означає “Яскрава Ранкова Зірка” і підтверджує думку про те, що він був одним з найголовніших ангелів, яких образно названо “зірками, яскравими”, як читаємо: “...коли разом співали всі зорі поранні”. Амбіції сатани, що призвели до зміни його імені, виражені в словах: “Зійду... повище зір [ангелів]... уподібнюсь Всевишньому” – буду імператором, правителем, з окремою від Творця сферою повноважень. Люцифер, як показано, перший плекав віроломний та амбітний задум, тривалий час прихований, що був лише як амбіція, поки в Божественному провидінні не настав час, який здався сатані сприятливим для здійснення цієї амбіції. Тоді прийшло випробування і гріхопадіння.

Саме в той час був створений наш рід, представлений у наших перших батьках. У своїй невинності та досконалості вони насолоджувалися Едемським домом і навіть не думали про непослух Небесному Отцю. Сатана зауважив у них нову властивість Божественного створіння, якою раніше не був наділений жоден з рангів ангелів, а саме: здатність продовжувати свій рід. У них він спостеріг найвищий ранг тваринного створіння і тваринних властивостей, поєднаних з Божим образом, моральним та інтелектуальним. Це була нагода заспокоїти свої давні амбіції. Якби він зміг схилити першу людську пару на

свій бік, то, без сумніву, міг би встановити над нею контроль, який приніс би йому омріяну окремості імперію.

Втілення задуму видалося дуже простим: він переконає їх, що він їхній друг і благодійник, а їхній Творець – тиран, Який бажає тримати їх у невігластві. Бог надав підставу для таких думок, поставивши наших перших батьків на випробування на життя або на смерть, умовою якого був послух. Для випробування був обраний особливий вид плодового дерева в Едемі. Їм було заборонено їсти з нього. Сатана, “вуж стародавній”, намагався показати, що плід цього дерева найбажаніший з усіх плодів у саду, що він дасть їм мудрість, зробить їх богами. Він запевнив їх, що Божественні Слова: “В день їди твоєї від нього ти напевно помреш” – неправда; що їхній Творець – ошуканець; що Його мотивом було ввести їх в оману, і що за цим стояв негідний намір тримати їх у рабстві у Себе – у невігластві. Подальший розвиток подій коротко викладений у Божественному записі. Мати Єва повірила змієві і не повірила Творцеві. Так вона стала грішницею. Батько Адам, розуміючи, що його дружина потрапила під осуд, скуштував заборонений плід свідомо, добровільно, щоб померти разом з коханою дружиною, життя без якої здавалося безвартісним. Так на наш рід прийшла велика катастрофа Гріха й Смерті. За нашими підрахунками, і ми вважаємо їх обґрунтованими, двадцять мільярдів (написано в 1909 році – прим. ред.) народжених нащадків Адама спіткала ця загибель, і вони потрапили в гріх, деградацію та смерть у могилі – біблійному пеклі, sheol Старого Завіту і hades Нового Завіту.

#### ВИПРОБУВАННЯ РОЗУМНИХ І НЕРОЗУМНИХ

Гляньмо на Божу мудрість: один з найславетніших ангелів, який мав тривалий досвід спілкування з Творцем, опиняється на випробуванні й може згрішити, і це пов'язано з найновішим Божим створінням. А наймолодший з Божих синів отримав випробування, перевірку, спокусу від одного з найстарших і за своєю природою одного з найславетніших своїх братів. Зверніть увагу на ще одну відмінність. Той, хто мав великий досвід і згрішив проти великого світла, пішов лише на вигнання, позбавлений небесного товариства, тоді як той, хто мав малий досвід, зазнав повного покарання Божественного

Закону: “Вмираючи, помреш” (Diaglott), “Душа, що грішить, вона помре” (Єз. 18: 4).

Не будемо поспішно робити висновки, немовби наш Творець у цьому випадку був несправедливий, а краще скажемо разом з поетом:

“Бог незбагненим нам шляхом  
Вершить дива Свої,  
Йому підвладний грізний шторм,  
Його сліди на дні.  
У Ньому неосяжна всім  
Безмірна глибина.  
Як скарб ховає задум Свій  
І всім керує Сам”.

Процеси вмирання, які після непослуху охопили наш рід, не були несправедливими. Той, Хто спочатку дав життя, мав повне право забрати його, якщо ним розпоряджатимуться всупереч Божественному наказу. Смерть прийшла відповідно до проголошеного на початку вироку: “Смертю помреш” (Гиж.). Вмирання почалося негайно і завершилося впродовж тисячолітнього дня. “В Господа один день немов тисяча років” (2 Петр. 3: 8). Відтоді це саме покарання виконувалося на Адамовому роді. Це було справді “панування” гріха і смерті, і мало багато прикрих рис, хоча й було цілком справедливим. Та наш Творець повідомляє нам у Святому Письмі, що в Нього є бажання, щоб усі нинішні уроки надзвичайної гріховності гріха й гіркоти його плодів, дані нашому роду, остаточно виявилися цінними, корисними й повчальними для нашого роду – ще до того, як Божественний План повністю завершиться.

Тим часом дозволивши сатані, здавалося б, зірвати Божественний задум в Едемі і далі жити безперешкодно, не вмираючи, Творець дав можливість усім небесним ангелам засумніватися у величчї Своєї сили – у Своїй здатності впоратися з одним зі Своїх найвищих створінь. Можемо уявити собі здивування ангелів і їхнє запитування, що зробить Творець із запеклим бунтівником, який таким чином кинув Йому виклик. Відсутність заслуженого покарання можна було легко сприйняти як ознаку слабкості, браку сили власне там, де мала б проявитися всемогутність і де вона дійсно проявляється.

#### ВИПРОБУВАННЯ ВСІХ АНГЕЛЬСЬКИХ ВОЇНСТВ

Як тільки один з ангельського воїнства зазнав невдачі через свої безмежні амбіції, Творець

поширив випробування на всі ангельські воїнства. Він не тішився падінням і не брав участі у спокусі, але допустив таке панування гріха і таке явне нехтування Божественною владою, яке заохотило все ангельське воїнство (у якого була хоч найменша схильність до невірності) проявити себе. Таким чином Господь постановив випробувати, перевірити, показати стан тих, хто в [OV17] серці слухняний любові та вірності, і тих, чий послух є зі страху або незнання.

Привід для випробування ангелів з'явився тоді, коли їм було дозволено вільно мати стосунки з людьми, начебто з метою допомогти їм знову повернутися до повної згоди й спілкування з Богом. Частиною їхнього привілею була матеріалізація, завдяки якій вони могли з'являтися як люди серед людей. Використання цієї влади повною мірою описано в шостому розділі книги Буття. У ньому розповідається, як особливий ангел, посланець Господа, і ще двоє інших небесних посланців з'явилися Авраамові серед білого дня. Він не чув про них від людей. Вони їли з ним і розмовляли, а потім об'явили, хто вони такі: два нижчі ангели (посланці), що зійшли в Содом, щоб визволити Лота.

Згідно з Божественним Планом і Словом, ангели не могли підняти людство з гріха й осуду до Божественної спільності. Але якби така можливість не була їм надана, ангели могли б і сьогодні думати, що відкуплення, яке Бог задумав через Христа, не було єдиною можливою річчю, і що вони, якби їм було дозволено, могли б досягти чудових результатів для людства. Бог не тільки показав, що вони не здатні спасти людство, але й дав випробування самим ангелам, про яке вони спочатку мало здогадувалися. Побачивши гріх у людях і усвідомлюючи “насолоти гріха”, вони опинились на випробуванні: віддати перевагу гріховним утіхам на деякий час чи залишитися абсолютно чистими і вірними Богові – зберегти свій первісний стан як ангели чи, не оцінивши цього, захотіти жити як люди й брати участь у людських справах і гріховних пристрастях. Чимало з них вирішили “кинути житло своє” – духовний світ – і жити як люди та з людьми.

Ймовірно, їх надихнув на цей крок приклад сатани, чия нелояльність до Божественної волі не була покарана ні смертю, ні жодним зменшенням його сили. Вони припустили, що Божественна сила має обмеження, про які вони спочатку

не підозрювали, і це переконання робило їх вільними у прояві власного бажання й виборі гріха. Про це читаємо: “І побачили Божі сини [ангели] людських дочок, що вродливі вони, і взяли собі жінок з усіх, яких вибрали... За тих днів на землі були велетні, а також по тому, як стали приходити Божі сини [ангели] до людських дочок. І вони їм народжували, то були силачі, що славні від віку” (1 М. 6: 2-4).

Цей дуже простий запис Старого Завіту підтверджується натхненними авторами Нового Завіту. І св. Петро, і св. Юда посилаються на те, що ангели покинули своє власне житло, свій рівень існування, і віддали перевагу нижчому людському рівню й стосункам з людьми. Читаємо: “Ангелів, що не зберегли початкового стану свого, але кинули житло своє [віддавши перевагу людському], Він зберіг у вічних кайданах під темрявою на суд великого дня” (Юди 6). “Бог ангелів, що згрішили, не помилував був, а в кайданах темряви вкинув до аду [tartaroo – атмосфера нашої землі] і передав зберігати на суд” (2 Петр. 2: 4).

#### ЗЕМЛЯ НАПОВНИЛАСЯ НАСИЛЬСТВОМ

Книга Буття чітко вказує на те, що потомство ангелів серед людей володіло більшою енергією, ніж рід Адама, який протягом п'ятнадцяти століть деградував через гріх і кару смерті. Егоїстичні амбіції загрожували повністю знищити через насильство рід Адама і залишити землю у повному володінні сатани, упалих ангелів та їхніх людських нащадків. Це було б вже занадто – порушило б Божественний План. Однак, кожна його риса була відома наперед, і було дозволено ангельській і людській волі проявитися в найбільш відповідний час – коли останнє кільце довкола землі (подібне до кілець Сатурна) було готове впасти у вигляді потопу, щоб знищити кожне живе створіння на поверхні землі. Врятуватись мав тільки Ной і його сім'я, [OV18] особливо забезпечені й пильновані в ковчезі. Ця повинь потопила велетнів (нащадків ангелів) і членів людської сім'ї, які добровільно чи всупереч бажанню потрапили під їхній вплив. Справедливість знищення нащадків ангелів не може підлягати сумніву. Вони користувалися життєвими правами й привілеями, яких Всевишній ніколи не давав і не схвалював. Отже, для них ніколи не передбачалося ні відкуплення, ні воскресіння.

Що ж до тих з Адамового роду, хто загинув у потопі, то їхня смерть була нічим не гіршою, ніж загибель в інший спосіб – від голоду чи моровиці, чи від так званої “природної смерті”. Їхнє життя вже було під осудом смерті. У цьому не було жодної несправедливості. Однак у свій час ми побачимо, що Божественний План містить у собі певні привілеї та можливості благословення для всіх дітей Адама, які потрапили під його осуд на смерть і згодом були відкуплені від влади смерті Ісусом, Сином Всевишнього.

### НОЙ ДОСКОНАЛИЙ У СВОЄМУ ПОКОЛІННІ

Ной, як син Адама, був учасником його осуду й успадкував його слабкості. Тому він не був досконалою людиною, ані на це не вказували слова, вжиті для його опису: “Ной... був невинний у своїх поколіннях”. Його покоління, його народження, є особливим пунктом цього дослідження. Він і його сім’я не були занечищені, тобто осквернені неналежними стосунками з ангелами. Таким чином, ми маємо в кількох словах запевнення, що весь наш рід походить від Адама, що ми належимо до тих, хто був засуджений в Адамі, кому передбачалося виправдання через жертву Христа.

Що ж до ангелів, які згрішили, то св. Петро стверджує, що відтоді вони були обмежені у своїй свободі матеріалізуватися у кайданах темряви – обмежені від того, щоб появлятися перед людьми при світлі, відкрито.

Однак у нас є підстави вірити, що Боже милосердя не зовсім покинуло цих упалих ангелів. Підставою для такої думки є слова св. Петра, що смерть нашого Господа і Його воскресіння з мертвих силою Отця були проповіддю цим упалим ангелам, демонструючи їм силу Бога, Його вірність Своєму слухняному Синові та Його щедре милосердя до грішного людства у здійсненому відкупленні. Ця проповідь упалим ангелам про Божественне милосердя означала, що, врешті-решт, милосердя може бути і для них. Така думка доповнюється висловом Святого Письма: “Хіба ви не знаєте, що ми будем судити ангелів?” (1 Кор. 6: 3). Оскільки святі ангели не матимуть потреби в суді, покаранні чи випробуванні, то йдеться про упалих ангелів, яких Божі святі судитимуть у свій час, а суд, тобто випробування, передбачає можливість покаяння і примирення з Богом. З огляду на це,

ми можемо обґрунтовано припустити, що, хоча всі ці неслухняні ангели обмежені у свободі і відокремлені від святих ангелів, вони становлять два класи: одні бажають повернутися до згоди з Богом, а інші насолоджуються гріхом і перебувають під владою князя демонів, сатани, є творцями зла серед людей, діючи через духовних медіумів, через одержимих та тих, які ще не повністю перейшли під їхній контроль.

### ХОДИТИ ВІРОЮ, А НЕ ВИДІННЯМ

Протягом чотирьох тисяч років після потопу земля була підлегла, за словами Святого Письма, “пануванню гріха і смерті”. Людство, провадячи боротьбу в цих несприятливих умовах, додатково було підлегле згубним впливам з боку упалих ангелів, тому апостол говорить: “Бо ми не маємо боротьби [лише] проти крові та тіла, але проти... піднебесних духів злоби” (Еф. 6: 12). Деградація людини, спочатку створеної на образ свого Творця, у деяких частинах світу була жахливою, зводячи людину майже до рівня тварини. Все це, безумовно, було великим випробуванням віри святих ангелів. Вони могли б запитати: “Чому Всевишній допускає, щоб такі умови недосконалості продовжувалися? Яку мету Він переслідує, дозволяючи зло?” Тим часом сатана через різні знаряддя намагався відвернути серця людей від Всевишнього і від об’явлення, яке Той дав про Себе. Ці [OV19] знаряддя намагалися представити Його ницим, мстивим, позбавленим любові, несправедливим і надзвичайно порочним.

Протягом цього часу Бог через немічні уста людства, Своїх пророків та євангелістів проголошував світові про час прийдешнього благословення через Месію та Месіанське Царство. Проте всі, хто так вірив, повинні були “ходити вірою, а не видінням”. На перший погляд, Божественний План зазнав невдачі, і перемогу здобув сатана. Лише ті, хто виявляв віру, змогли вистояти, дивлячись на невидиме і маючи віру в благодать, яка ще не проявилася повною мірою. Це, без сумніву, стало випробуванням для святих і упалих ангелів, і особливо для людства.

### СВЯТИЙ, НЕЗЛОБИВИЙ, НЕВИННИЙ

Минуло понад чотири тисячі років після початку панування гріха й смерті, коли Бог послав Свого Сина, щоб Він став Відкупителем людини з наміром повернути її з гріхопадіння. І знову зовнішні докази, здавалося б, свідчили на

користь фактів. Син Всевишнього, народжений у чудесний спосіб, вважався незаконнонародженим. Замість того, щоб з'явитися в царській, небесній пишноті, Він з'явився як "чоловік болів, що зазнав недуги" (Хом.), і помер як богохульник і злочинець. Відтоді ті, хто був Його найближчими послідовниками, підтвердили Його слова, що Божа дружба означає протистояння світу й противнику. У чому ж таємниця Євангельського віку, оскільки П'ятидесятниця приховує Божественні діяння?

Відповідаємо, що впродовж цього часу Творець обирає з-поміж відкуплених грішників особливі класи, які мають бути з Ним та Його Єдинородним Сином у праці благословення всіх родів землі. Божественна мета, яка вимагає від них ходити вірою, а не видінням, полягає в тому, щоб Він міг таким чином знайти вибрану "Малу Черідку", сповнену віри й ревності до добрих діл.

### ВЕЛИЧ КУЛЬМІНАЦІЇ.

Як столітник (Агава американська) розвиває свій цвіт дуже повільно, а потім раптом розквітає найпишнішим цвітом, так і ми віримо, що Божественний План врешті-решт виявить Мудрість, Справедливість, Любов і Силу Творця. Поет підхопив цю поетичну думку й виразив її словами:

“У Ньому неосяжна всім  
Безмірна глибина.  
Як скарб ховає задум Свій  
І всім керує Сам.  
Ростить Бог наміри Свої –

Ми бачимо їх слід.

Хоч смак в бутона є гіркий,  
Але солодкий цвіт”.

Дозволене панування гріха та смерті дозволило Божественній Справедливості проявити себе в спосіб, який інакше не був би відомий ні ангелам, ні людям. Натомість в Жертві Хреста Божественна Любов проявилася в такій мірі, в якій її ніколи раніше не розуміли й не оцінювали. Коли цей вік завершить свою працю обрання "вибраної" Церкви, яка стане Нареченою і Співспадкоємицею Месії в Його Тисячолітньому Царстві; коли панування цього Царства принесе благословення і славні можливості всьому людському родові, і Божественна Сила проявиться настільки, що принесе Воскресіння мертвих, тоді Божественний Задум в цілому буде осяяний Божою Мудрістю.

Одним словом, зло було допущене для того, щоб проявити Божественні Атрибути слухняним створінням, а також, щоб випробувати як ангелів, так і людей і довести їхню вірність Богові й принципам Його праведності. Величний результат задовольнить усіх: остаточно всі, хто не перебуває у своєму серці в гармонії з Богом і Його праведністю, будуть повністю знищені, тоді як усі, хто справді Його, будуть вічно розділяти Його любов і благословення. Остаточно буде чути, як кожне створіння на небі, на землі і під землею буде хвалити Того, Хто сидить на престолах, і Агнця навіки.

OV14

## ЛІТЕРАТУРА

Пропонуємо читачам наступні книги та брошури:

- Серія книг "Виклади Святого Письма"
  - Том 1 – "Божественний план віків" (укр.)
  - Том 2 – "Надійшов час" (укр. та рос.)
  - Том 3 – "Нехай прийде Царство Твоє" (укр. та рос.)
  - Том 4 – "Битва Армагеддону" (укр.)
  - Том 5 – "Примирення між Богом і людьми" (укр.)
  - Том 6 – "Нове Створіння" (укр.)
- Небесна Манна (укр. та рос.)
- Фото-драма сотворення (рос.)
- На переломі віків (видання 2004 р., 92 стор.) (укр.)
- Боже Царство (86 стор.) (укр.)
- Біблійні люди (450 стор., видання 1995 р.) (укр.)

- Надія (22 стор.) (укр.)
- Кров Примирення (28 стор.) (укр.)
- Нові небеса і нова земля (24 стор.) (укр.)
- Чому Бог дозволив зло? (28 стор.) (укр.)
- Що таке душа? (34 стор.) (укр.)
- Что говорит Священное Писание о спиритизме? (88 стор.) (рос.)
- Де є померлі? (62 стор.) (укр.)
- Свічник (періодичне видання, 46 стор.)

Вся література висилається безкоштовно.

Просимо завітати в Інтернет на сторінку [www.scripturestudy.net](http://www.scripturestudy.net), де можна знайти додаткову літературу українською та російською мовами.